

Toekomstige studenten onderhandelen over hun basisbeurs

door
Hanne
Hobbink
HOP

Dat stelt de commissie-Hermans, die minister Ritzen advies moest geven over de toekomst van de studiefinanciering, in het rapport *De kost gaat voor de kennis uit*. De commissie wil dat het inkomen van studenten met honderd gulden per maand omhoog gaat, dat ouders verplicht worden mee te betalen aan de studie van hun kinderen en dat de drempels om te gaan lenen worden verlaagd. Studenten leven nu te veel in onzekerheid over hun inkomen, vindt de commissie-Hermans. Dat komt vooral door het stelsel van de prestatiebeurs, dat vorig jaar is ingevoerd. Daardoor weten studenten pas aan het eind van hun studie of zij hun basisbeurs moeten terugbetalen of niet. De commissie vindt die onzekerheid 'buitensporig'. Dat moet veranderen. Of een student aan de prestatienorm voldoet, mag geen gevolgen met terugwerkende kracht hebben, zegt de commissie. Hoe de eisen aan studieprestaties dan wel vorm moeten krijgen, laat Hermans in het midden. In ieder geval wil hij de uit-

werking van die eisen overlaten aan student en universiteit of hogeschool zelf. De eisen moeten vastgelegd worden in 'onderwijsafspraken'. In zo'n afspraak staat ook welk onderwijs een student wil volgen, of hij wil werken naast zijn studie, en hoe lang hij over zijn studie wil doen. Een student mag een vierjarige studie over tien jaar uitsmeren. Ook de uitbetaling van het beursbedrag waarop hij recht heeft - net als nu maximaal 20.400 gulden - wordt dan gespreid. Studenten moeten wel voor ze 25 jaar worden aan een studie beginnen om hun rechten te mogen verzilveren.

Ouderlijke bijdrage

Een andere bron van onzekerheid die de commissie-Hermans wil wegwerken is de ouderlijke bijdrage. De regels daarover zijn 'vrijblijvend', waardoor studenten vaak niet krijgen waar ze recht op

Studenten moeten in de toekomst met hun universiteit of hogeschool onderhandelen over hun basisbeurs. Hoeveel studiepunten ze willen halen en hoeveel beursgeld ze daarvoor krijgen, of ze naast hun studie gaan werken en hoe lang ze over hun studie doen - over al zulke zaken kunnen ze afspraken maken.

hebben. De commissie wil daarom vastleggen dat ouders verplicht zijn hun studerende kinderen financieel te steunen tot die 21 jaar zijn. Kinderen moeten 6500 gulden van hun ouders krijgen. De overheid moet ouders stimuleren om mee te betalen, vindt Hermans. Dat kan bijvoorbeeld door 'studiesparen' te belonen met een premie. Studenten met ouders die hun bijdrage desondanks niet kunnen opbrengen, krijgen een aanvullende beurs. Als ouders niet willen betalen, kunnen studenten het bedrag via de overheid op hen verhalen. Dat zullen ze pas doen als er toch al ruzie is, geeft de commissie toe. Toch ziet zij er weinig in de ouderlijke bijdrage te laten innen via de belasting.

Ten slotte wil Hermans dat studenten meer gaan lenen. Nu vermijden studenten dat vaak, omdat ze het risico van hoge studieschulden niet aandurven. De commissie wil die angst wegnemen door gedeelten van de schuld sneller kwijt te schelden als een afgestudeerde weinig verdient. Daarnaast wil de commissie de rente op studieschulden verlagen. Ook dat kan geregeld worden in de 'onderwijsafpraak': wie snel studeert, komt in aanmerking voor een lagere rente.

Het inkomen dat studenten te besteden hebben, moet omhoog, vindt de commissie. Volgens haar heeft een student honderd gulden per maand meer nodig dan hij

volgens de geldende studiefinancieringsnormen krijgt. De totale kosten van de studiefinanciering stijgen door deze verhoging van het budget naar 7,4 miljard gulden. Nu kost de studiefinanciering nog 6,8 miljard. De helft daarvan wordt nu door de overheid betaald. Ouders betalen ongeveer 2,3 miljard. De rest brengen studenten zelf op, ofwel via leningen ofwel via een baantje. De commissie laat zich er niet over uit wie de extra kosten moet betalen. Ook de invoering van een nieuw stelsel kost veel geld. In ieder geval is eenmalig een kleine drie miljard gulden nodig. Zo groot is het gat dat is ontstaan toen Ritzen op papier alle beurzen omzette in een lening. Dat deed hij bij de invoering van de prestatiebeurs.

Voor een interview met commissievoorzitter Hermans en reacties op de voorstellen: zie pagina 9.

Hoe academisch is jongleren?

Bij wijze van surprise-act werden de deelnemers aan het door de Progressieve Fractie georganiseerde congres 'Hoe academisch is techniek?' afgelopen dinsdag getraakteerd op een stap-voor-stap cursus jongleren. Jongleren verbetert de flexibiliteit en de creativiteit van het individu. Het stimuleert de interactie tussen de twee hersenhelften, waardoor het onder meer een experimentele houding, tolerantie ten aanzien van fouten, openheid en dialoog bevordert. Volgens velen

Foto: Bart van Overbeeke

zijn dit nu juist de elementen van een goede academische vorming. Het onderwerp van het PF-congres was de plaats van academische vorming op de TUE en wat deze zou moeten worden. In de einddiscussie werd opgemerkt dat een training weliswaar effectief is als het (al dan niet motorische) leerproces in stukken wordt gehakt, maar dat een academische opleiding heel wat meer inhoudt dan 'het aanleren van een kunstje'. Volgende week komt Cursor uitgebreid terug op wat dinsdag nog meer aan de orde kwam.

Deze week

5 Stedenbouwkundige Riek Bakker is aangesteld als hoogleraar bij de faculteit Bouwkunde. Ze wil studenten niet alleen leren ontwerpen, maar ze ook bijbrengen hoe ze moeten omgaan met de maatschappelijke situatie.

7 Volgens prof. Harry Lintsen, voorzitter van de Bestuurscommissie Wetenschaps-winkels, wordt het werkelijke belang en de potentie van de winkels nog steeds onvoldoende op waarde geschat.

16 Het gaat goed met de SSHE, want men bouwt volop in de stad. De andere kant van de medaille is dat steeds meer studenten kreuken onder hun huursverhogingen. Cursor sprak met SSHE-voorzitter Toon van Merode.

Volgend jaar één loket voor kennistransfer

door
Désiree
Meijers

CvB-voorzitter dr.ir. Henk de Wilt lichtte vrijdag de toekomstplannen van de TUE toe omtrent het samengaan van de bestaande Universitair Technologische Instituten (UTI's) tot één centraal opererend UTI, onder leiding van prof.ir. Ruud van der

Hoorn. Het eerste UTI werd opgericht in 1993 op initiatief van de toenmalige rector prof.dr. Jack van Lint, met als kerntaak de kennistransfer richting regionale industrie. Dit UTI-IPPV/Mechatronica werd gevolgd door het UTI Kunststoftechnologie en het UTI Medische Technologie. Analyse van de activiteiten van de verschillende UTI's leert volgens De Wilt dat deze voldoende synergie bevatten om hiervoor één UTI op te richten. Eén ingang geeft een TUE-breed synergie-effect en vergemakkelijkt de mark-

tbenadering voor alle industriële problemen die een multidisciplinaire aanpak vereisen. Ook verwacht de TUE dat één UTI beter kan inspelen op de vragen van de industrie. Volgens De Wilt wordt het UTI in zijn nieuwe vorm als een aparte BV ondergebracht in de onlangs opgerichte TUE-holding. Het ligt in de bedoeling dat deze BV uit eigen middelen capaciteit kan inkopen bij faculteiten, waardoor niet vrijblijvende contractrelaties ontstaan. Ook het Liaisonbureau wordt in ere hersteld. Met dit nieuws zag

Theo Hurks, voorzitter van de Kamer van Koophandel Eindhoven, een wens in vervulling gaan. Deze in april van dit jaar ontmantelde instelling is straks bereikbaar via hetzelfde loket als het centrale UTI. Met deze actie komt de TUE tegemoet aan vragen uit het bedrijfsleven.

Mensen

Op vrijdag 7 november om 16.00 uur promoveert **ir. Arjen Vestjens** in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'On-line machine scheduling'. Promotoren zijn prof.dr. J. Lenstra en prof.dr. E. Aarts.

Op dinsdag 11 november om 16.00 uur promoveert **ir. Jobert Ludlage** in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'Controllability analysis of industrial processes. Towards the industrial application'. Promotoren zijn prof.dr.ir. A. Backx en prof.ir. O. Bosgra (TU Delft).

Op woensdag 12 november om 16.00 uur promoveert **Mihail Lepsa M.Sc.** in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'Two and three terminal double barrier resonant tunneling devices'. Promotoren zijn prof.dr.ing. L. Kaufmann en prof.dr. D. Lenstra (Vrije Universiteit).

Bedankt Ik ben nu flexibel gepensioneerd. Voor alle wetenschappelijke, technische en sociale contacten die ik op de universiteit mocht hebben, wil ik alle betrokkenen nogmaals hartelijk danken. Zij die bijgedragen hebben aan het prachtige afscheid van mijn werkzame leven wil ik nog eens extra bedanken, ook namens mijn vrouw Mieke en mijn dochters Ellen, Gerame en Simone. Tot ziens.

Leo van de Ven

O.G.D.

Leven van de zon

De jury van de ontwerpprijsvraag 'Leven van de zon' zal vrijdag 7 november het winnende ontwerp uitkiezen. De winnaar zal bekend worden gemaakt tijdens het congres 'Leven van de zon' op 26 november in Tiel. Het idee van de prijsvraag was het ontwerpen van een energie-zuinige woonwijk voor het jaar 2010. Studenten die mee willen met de busreis naar het congres kunnen zich tot woensdag 12 november inschrijven bij het secretariaat van Architectonisch Ontwerpen, HG 2.40. Tijdens het congres wordt een cd-rom uitgegeven met daarop informatie over het thema en de winnende projecten.

De jury bestaat uit voorzitter van vakgroep i.o. Architectonisch Ontwerpen prof.ir. Jan Westra, ir. Dick Recter van GGR-GAS, Chris Zijdeveld van het Energie Onderzoek Centrum Nederland, Jacob van Rijs van architectenbureau MVRDV, Klaas de Wit van DWA en prof.dr. F. Saris.

Luxe diner ter ere van SSE-lustrum

Na afloop van het SSE-symposium 'Zorgen voor morgen', dat donderdag 13 november vanaf 14.00 uur plaatsvindt in de blauwe zaal van het auditorium, zal er in de mensa een luxe diner gehouden worden. De maaltijd bestaat uit een viergangen menu. De afzonderlijke gangen worden begeleid met live muziek. Voor zo'n 200 studenten bestaat de mogelijkheid dit diner bij te wonen. De kaartjes voor dit feestmaal kosten fl. 12,50 en kunnen op vertoon van een collegekaart gekocht worden. De verkoop vindt gedurende de middag-pauze plaats in de periode van 6 t/m 13 november bij de loopbrug naar het auditorium. Het diner vangt aan om 19.00 uur. Meer info: tst. 3234.

Techniek Bedrijven '97

Op vrijdag 14 november opent de Jaarbeurs Utrecht de deuren voor de zevende editie van de bedrijvenbeurs Techniek Bedrijven. Op deze beurs kunnen gevorderde techniekstudenten en het bedrijfsleven met elkaar in contact komen. Dit jaar zullen zestig bedrijven acte de présence geven. De beurs is doorlopend toegankelijk van 10.00 tot 17.00 uur en vindt plaats in hal 6 van de Jaarbeurs. De toegang is gratis.

Netwerk bèta-vrouwen bestaat 10 jaar

Tien jaar geleden werd het Netwerk voor Informatica, Mathematica en Fysica (NIMF) opgericht. Inmiddels is het NIMF uitgegroeid tot een landelijk netwerk voor bèta-vrouwen, dat open staat voor alle vrouwen die een exacte studie doen of gedaan hebben. Het tienjarig bestaan wordt zaterdag 8 november gevierd met een lustrumdag te Utrecht. Op deze dag komen de geschiedenis en toekomst van het NIMF aan de orde en zijn er een drietal workshops. De dag staat ook open voor niet-leden. Meer info: 024-3774026/3615205 (Caroline Houtman).

TDO zoekt student-assistent

Het Centrum Technologie voor Duurzame Ontwikkeling gaat in samenwerking met Studium Generale twee nieuwe cursussen organiseren met betrekking tot duurzame ontwikkeling. Het gaat om een cursus voor studenten die tot onderwerp heeft 'toekomstscenario's voor verkeer en vervoer', en een cursus gericht op docenten waarbij het inbrengen van onderwerpen rond duurzaamheid in het eigen vak centraal zal staan. Hiervoor zoeken wij een student-assistent voor één dag per week voor de periode 1 januari 1998 tot 1 maart 1999. De student-assistent zal zich zowel bezighouden met de voorbereiding van beide projecten als met de praktische organisatie hiervan. Hierbij wordt hij ondersteund door een begeleidingsgroep van TDO en Studium Generale. We zoeken dus iemand met organisatorisch talent en een interesse in onderwijs en duurzame ontwikkeling. Om je een beter beeld te vormen van de cursussen kun je bij SG de uitgewerkt projectvoorstellen afhalen. Je kan ook bellen met Stefan van den Berg voor meer informatie (tst. 4992). Als je geïnteresseerd bent, stuur dan binnen twee weken een schriftelijke reactie naar: Lex Lemmens, centrum TDO, TEMA 1.09.

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de faculteit Wiskunde en Informatica bestaat een vacature voor een

Assistent in opleiding

V32708

Algemeen

Het onderzoek is gericht op problemen bij de routing tijdens fysieke distributie. Daarbij komen sommige gegevens pas beschikbaar tijdens het distributieproces. Dergelijke on-line problemen treden onder meer op wanneer bij koeriersdiensten nieuwe adressen aan een geplande route worden toegevoegd en wanneer de hoeveelheid bagage bij het beladen van een vliegtuig pas tijdens het inchecken van de passagiers bekend is.

Taken

U houdt zich als assistent in opleiding bezig met de ontwikkeling van modellen en algoritmen voor on-line routeringsproblemen. Vervolgens beoordeelt u deze op hun praktische bruikbaarheid. De modellen en methoden zijn zowel probabilistisch als deterministisch van aard. In het eerste geval wordt een kansverdeling aan de onbekende toekomstige gebeurtenissen opgelegd. In het andere geval wordt gestreefd naar een prestatiegarantie die - ongeacht de realisatie van de toekomst - geldig is.

Daarmee combineert u ontwerp- en analysetechnieken uit de combinatorische optimalisering en de stochastische besliskunde.

Gevraagd

U bent afgestudeerd als wiskundige, informatica of in de econometrie.

Aanstelling/salaris

U krijgt een aanstelling in tijdelijke dienst voor maximaal vier jaar. Uw bruto maandsalaris bedraagt fl. 2135,- in het eerste jaar, oplopend tot fl. 3812,- in het vierde jaar.

Inlichtingen

Over de functie: prof.dr. J. Lenstra, tst. 4770, of prof.dr.ir. P. van Laarhoven, tst. 5057. Overige informatie: M. van Koesveld-Maartense, tst. 2321.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen twee weken richten aan G. Pasmans, directeur bedrijfsvoering van de faculteit Wiskunde en Informatica, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven, onder vermelding van het vacaturnummer.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1997. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:

Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Désiree Meijers, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:

Miguel Alvares, Roel van de Berg (cartoonist), John Buitjes, Walter Ebert (Internet-pagina's), Wouter Dielesen (stagiair), Caspar Jans, Sandra Janssen, Emile Martens, René ter Riet, Willem van Rossum, Bram Saeys (fotograaf), Maurice Schaecken, Lieke van Spreuwel, Moniek Stoffele, Huibert Spoorenberg

Redactieraad:

mr. drs. Ben Donders (secretaris), prof. dr. ir. Jan de Graaf, Francine Oving, drs. Maarten Pieterse (voorzitter), prof. dr. Frans Sluiter

Ontwerp en lay-out:

Ben Mobach

Druk:

Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:

Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm@euronet.nl
http://www.vdm-promotions.com/

Kopij:

Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:

Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:

Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoon-nummer van de afzender.

Afgewezen instituten gaan toch door

door
Christian
Jongeneel
HOP

Hoewel het ministerie van Economische Zaken in april naar de teleurgestelde kandidaten liet doorschemeren dat er nog wel een volgende subsidieronde zou komen, zal er de komende jaren beslist geen sprake van een herkansing zijn. EZ wil eerst met de huidige vier technologische topinstituten (TTI's) ervaring opdoen. Zijn die over een jaar of vijf geëvalueerd, dan komt er wellicht een volgende ronde. Die beslissing ligt voor de hand, nu blijkt dat verschillende initiatieven ook zonder subsidie doorgaan. Zij hebben ondanks de misgelopen worst van Wijers de smaak te pakken. Sterker nog, sommigen denken het zonder

Een aantal van de technologische topinstituten in spe die dit voorjaar geen subsidie kregen, laat het er niet bij zitten. Zij gaan tóch door, maar dan met eigen geld. Een mooie meevaler voor minister Wijers van Economische Zaken.

overheidsbemoeienis zelfs beter te kunnen doen.

Korte termijn

Dat geldt bijvoorbeeld voor het instituut voor Mobiele en Telecommunicatie, waar Ericsson en Libertel de grote namen achter zijn. Geld is in deze florerende sector geen groot probleem, het struikelblok is momenteel de plaats van vestiging. Lastiger nog is het werven van onderzoekers. Die zijn namelijk schaars. 'We halen ze uit Rusland', zegt de Delftse hoogleraar dr. H. Koppelaar, één van de universitaire betrokkenen bij het toekomstige instituut. Russen krijgen echter

niet zo snel een werkvergunning, zodat ze formeel als student of promovendus - en dus tijdelijk - aan de slag moeten gaan. Via die constructie heeft de hoogleraar al een aantal Russen geplaatst bij Libertel. Hij denkt ook aan een dependance in Sint Petersburg. Koppelaar is er niet echt rouwig om dat hij geen EZ-subsidie krijgt: 'Instituten die van subsidie afhankelijk zijn, hebben de neiging te verdwijnen zodra de pot leeg is.' Ook prof.dr. G. Robillard van het Groningse BioMaDe (Bio-organic Materials and Devices) ligt niet wakker van de gemiste subsidie, zij het om een andere reden dan Koppelaar. 'De TTI's zijn toch wel erg gericht op korte-termijnwerk',

vindt Robillard achteraf. 'Wij werken meer op de middellange termijn, we kunnen niet garanderen dat we binnen vijf jaar bruikbare toepassingen op de plank hebben liggen.'

BioMaDe kreeg dit voorjaar als enige een positief advies van allebei de beoordelende instanties, de KNAW en de PA Consulting Group, maar hoorde toch niet tot de vier gelukkigen. Robillard schrijft nu aan een subsidieeloos businessplan. Als alles meezit, gaat BioMaDe eind volgend jaar zonder overheidssteun van start. Overigens probeert Robillard ook een deel van het fundamentele onderzoek van BioMaDe onder te brengen in een toponderzoekschool, waarvoor het geld van minister Ritzen moet komen.

Bundeling

De deelnemers in het afgewezen TTI Embedded Systems hebben

het idee van een zelfstandig, eigen instituut laten varen. Wel hopen zij nog voor het eind van dit jaar plannen naar buiten te kunnen brengen voor een nationale bundeling van het onderzoek. Door de reeds bestaande subsidies voor embedded systems centraal te verdelen, moet het onderzoek een betere onderlinge afstemming krijgen. De verdeling loopt via NWO, maar de industrie zal er ook een zware stem in krijgen. Nog twee andere TTI's die de subsidiestreek niet haalden, kondigden in april aan verder te gaan. De partners in Duurzame Energie 'zitten om de tafel', maar vinden het te vroeg om al iets naar buiten te brengen. Ook Transport & Logistiek wil nog niets kwijt over het nieuwe businessplan, dat op 1 januari af moet zijn.

AWT wil universiteiten belonen voor goed bemiddelbare studenten

door
Matthé ten
Wolde
HOP

Universiteiten volgen hun oudstudenten nauwelijks, heeft de AWT gemerkt. Het gevolg: universiteiten leiden hun studenten nog net als vroeger eenzijdig op tot onderzoeker. 'Ze gaan eraan voorbij dat negentig procent van

de studenten een andere functie vindt, in het bedrijfsleven of bij een overheidsorganisatie', zegt AWT-medewerker dr.ir. C. Vos. Pas afgestudeerde academici weten heel veel van heel weinig en blijven het liefst in de 'koker' van hun vak zitten, constateert de AWT na ruim honderd gesprekken met managers, hoge ambtenaren en wetenschappelijke onderzoekers. Studenten hebben niet geleerd om samen te werken met mensen uit andere vakgebieden. 'Daar missen ze ook de

sociale vaardigheden voor', aldus Vos. Universiteiten worden niet gestimuleerd hun koers te verleggen, vindt de AWT. Ze krijgen immers geld van minister Ritzen op basis van gegevens over hun onderwijs en onderzoek. Het succes van hun studenten op de arbeidsmarkt speelt geen rol. Wanneer Ritzen daar wel rekening mee gaat houden, zo verwacht de AWT, zullen universitaire studies aanzienlijk van inhoud veranderen. 'De integratie van kennis staat dan veel

Universiteiten moeten geld krijgen als hun studenten het goed doen op de arbeidsmarkt. Dat dwingt hen ertoe hun opleidingen zo aan te passen, dat studenten niet meer als eenzijdige wetenschappers heel veel van heel weinig weten.

Dat schrijft de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) aan minister Wijers van Economische Zaken en minister Ritzen van Onderwijs.

meer voorop', zegt Vos. Het onderwijs wordt probleemgestuurd, kent meer stages en is veel meer dan nu gericht op het leven buiten de muren van de wetenschap. Hoe het succes van oudstudenten op de arbeidsmarkt gemeten moet worden, weet de AWT niet precies. 'Je moet onder andere kijken naar de kwaliteit van het werk dat alumni vervullen', zegt Vos. Evenmin geeft de AWT aan hoe groot

de invloed van het arbeidssucces van alumni op het budget van universiteiten moet zijn. Het gaat de AWT vooral om het idee, benadrukt Vos. En dat idee is, dat universiteiten gedwongen moeten worden hun oor te luisteren leggen bij oudstudenten. Die kunnen als geen ander de sterke en zwakke punten van hun oude studie aanwijzen.

Scala Gala voor herhaling vatbaar

Foto: Bart van Overbeeke

Een gevarieerd gezelschap bevolkte zaterdag het cultureel studentencentrum Scala. Naar aanleiding van het veertigjarig bestaan van de SSE werd hier een gala georganiseerd. Op dit Scala Gala kwamen behalve Eindhovense studenten van verscheidene verenigingen, ook studenten uit Utrecht, Rotterdam en Groningen af.

Veel van die niet-Eindhovensen bleken een aanwinst aan de verscheidenheid van bezoekers, daar zij met hun outfit, haardracht en dans de rock 'n roll-periode deden herleven. De zwart-wit geblokte band Splish Splash zweefte deze gasten in een stampvolle benedenzaal op met rock 'n roll, pop en ska. Ondertussen liet de City Band

de overigen in de grote danszaal op de derde verdieping rondzwieren op de wals, de tango en de rumba. Mede dankzij de opkomst van zo'n 140 bezoekers lijkt dit gala, dat als een eenmalig evenement bedoeld was, voor herhaling vatbaar.

Technici weggezogen uit de techniek

Technici zijn te mobiel. Als het even tegenzit op hun eigen vakgebied, wijken ze uit naar elders. Ontstaat er vervolgens een tekort aan technici, dan zijn ze niet beschikbaar. Ruim de helft van de universitaire technici werkt in een niet-technisch beroep. Voor lager opgeleide technici ligt het percentage iets daaronder. Dat constateert het blad *Index* van het Centraal Bureau voor de Statistiek in zijn editie van deze maand. Elektrotechnici blijven nog het meest hangen in hun eigen vakgebied (iets meer dan de helft). Verschillende effecten onttrekken technici aan de technische arbeidsmarkt. De klassieker is uiteraard het management, waar de ervaren ingenieur op den duur naar doorstroomt. Daarnaast speelt de conjunctuur een rol: technici zijn dermate *allround*, dat zij bij banengebrek makkelijk uitwijken naar een niet-technisch beroep.

Daar komt nog bij dat steeds vaker technici gevraagd worden voor banen waarvoor vroeger een andere opleiding was vereist. Deze trend zet zich de komende jaren door.

Werkgevers in de techniek zullen niet alleen onderling slag moeten leveren om de beschikbare ingenieurs, ze zullen ook de strijd aan moeten gaan met andere sectoren, concludeert *Index*. Gecombineerd met het toch al verwachte krappe aanbod aan technisch geschoolden, betekent dit dat toekomstige afstudeerders een ruime waaier aan mogelijkheden hebben bij de keuze van het terrein waarop ze willen werken - en met hun oorspronkelijke specialisatie hoeft het allemaal niet zoveel te maken te hebben.

door
Christian
Jongeneel
HOP

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de faculteit Wiskunde en Informatica bestaat een vacature voor een

Hoogleraar Stochastische besliskunde

V32707

Algemeen

Binnen de vakgroep Wiskunde en Informatica bestaan acht leerstoelen. Daarvan bewegen de leerstoelen Combinatorische optimalisering (prof.dr. J.K. Lenstra), Statistiek

(prof.dr. P. van der Laan) en Stochastische besliskunde zich op het terrein van de besliskunde en statistiek. De groep Stochastische besliskunde participeert in de wiskundige onderzoeksschool Stieltjes en - op het gebied van productie en logistiek - in

de onderzoeksschool BETA. Daarnaast levert de groep een bijdrage aan EURANDOM, het in Eindhoven gevestigde instituut voor onderzoek in de stochastische wiskunde. Het huidige onderzoek van de groep Stochastische besliskunde heeft een fundamenteel en toepassingsgericht karakter. Daarbij ligt het accent op wachtrijtheorie, toepassingen in productie en logistiek en toepassingen in de prestatieanalyse van computer- en communicatiesystemen. De groep bestaat naast een hoogleraar uit een universitair hoofddocent en vier universitair docenten.

Taken

Als hoogleraar speelt u een stimulerende rol bij het fundamentele en toepassingsgerichte onderzoek van de groep. U initieert daarnaast nieuw onderzoek en legt dwarsverbanden

met andere onderzoekprogramma's binnen de TUE. Voor de wiskundige ingenieursopleiding en de tweede fase ontwerpersopleidingen Wiskunde voor de Industrie en Logistieke Besturingssystemen verzorgt u onderwijs op het gebied van de stochastiek. U begeleidt afstudeerders, ontwerpers en promovendi en bent betrokken bij de modernisering van het onderwijs, inclusief het service-onderwijs voor andere faculteiten. Naast deze onderwijs- en onderzoekstaken vervult u een vooraanstaande bestuurlijke rol binnen de faculteit in het algemeen en de vakgroep in het bijzonder.

Gevraagd

Uw diepgaande en brede inzicht in de stochastische besliskunde blijkt onder meer uit een internationale reputatie en een groot aantal publicaties in de

internationale wetenschappelijke literatuur. Naast gebleken belangstelling voor toepassingsgericht onderzoek, bent u zeer vaardig in het aantrekken en uitvoeren van derdegeldstroomonderzoek. Verder beschikt u over uitstekende didactische, leidinggevende en bestuurlijke kwaliteiten.

Inlichtingen

Betreffende de functie: prof.dr. J. Lenstra, tst. 4770. Overige informatie: M. van Koesveld-Maartense, tst. 2321.

Gogo Tours

Randstad uitzendbureau

Binnen het bureau van de faculteit Wiskunde en Informatica bestaat een vacature voor een

Beleidsmedewerker Onderwijs/Onderzoek

V32709

Algemeen

De werkzaamheden van de medewerker hebben betrekking op het beleidsmatig bijdragen aan de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van het algemeen onderwijs- en onderzoekbeleid, het onderwijs/onderzoekplan en de plancyclus betreffende het onderwijs en onderzoek. Het bureau werkt daarbij zeer nauw samen met de capaciteitsgroepen, de faculteitsraad, het faculteitsbestuur, de opleidingsdirecteuren en de verschillende commissies op het gebied van onderwijs en onderzoek.

Taken

U coördineert en integreert de ondersteunende activiteiten ten behoeve van onderwijs en onderzoek; verzorgt planning van werkzaamheden ten behoeve van beleidsvoorbereiding en -ondersteuning met betrekking tot onderwijs en onderzoek; voert het secretariaat van de Commissie voor de Wetenschapsbeoefening; voert het

secretariaat van de Opleidingscommissie; verricht evaluatie-onderzoek met betrekking tot onderwijs en onderzoek; draagt zorg voor onderwijs- en onderzoekslastberekeningen; verwerft en verstrekt informatie met betrekking tot onderwijs en onderzoek; draagt mede zorg voor uitvoering van besluiten van de faculteitsraad en het faculteitsbestuur; draagt zorg voor verslaglegging met betrekking tot onderwijs en onderzoek; is lid van ad-hoc project- of werkgroepen. De taak zal in hoofdzaak worden uitgevoerd ten behoeve van de capaciteitsgroep Informatica.

Gevraagd

Academische opleiding bij voorkeur in een technische richting, enige jaren ervaring in soortgelijke werkzaamheden; affiniteit met ICT is een pre.

Aanstelling/salaris

Aanstelling zal geschieden voor een periode van twee jaar met uitzicht op een vast dienstverband. Salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring en gaat tot maximaal fl. 8.201,- bruto per maand.

Inlichtingen

Betreffende de functie: drs. H. Peters, tst. 4436. Overige informatie: M. van Koesveld-Maartense, tst. 2321.

Hoe te reageren

Schriftelijke sollicitatie binnen een week na publicatie te richten aan aan G. Pasmans, directeur bedrijfsvoering van de faculteit Wiskunde en Informatica, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven, onder vermelding van het vacaturnummer.

Dienst Overige Zaken

Management Science

Bij veel jongeren heeft de mening postgevat dat het voor het in de toekomst bekleden van een leidinggevende functie niet nodig is een lastige academische, althans hogere studie te volgen. En vervolgens zó goed te functioneren, dat je bazen je als een geboren leider gaan beschouwen. Het kan simpeler: leidinggeven leer je gewoon op school. En zoals een ingenieur op een technische functie aast, zo zal de aanstaande manager leiding willen geven. Dat wie langs deze weg naar voren vlucht in het algemeen niet tot degenen behoort waar de samenleving met smart op zit te wachten, lijkt waarschijnlijk. Vermoedelijk hebben ervaringen in het voortgezet onderwijs menig scholier het inzicht bij-

gebracht dat er vervolgstudies zijn die hij maar beter niet kan gaan volgen. En management is geen schoolvak, dus je weet maar nooit... Deze ontwikkeling verklaart hoe betrekkelijk nieuwe opleidingen, zoals die tot bedrijfskundig ingenieur, al zo snel de meeste studenten konden trekken. Niet dat de opleiding zo eenvoudig te volgen was, integendeel. In Eindhoven, bijvoorbeeld, kwam in het begin de student na een propedeuse werktuigbouw in een studie terecht, waarin niet alleen veel techniek was verwerkt, maar waarin bovendien een brok wiskunde/statistiek was opgenomen, die in omvang niet onderdeed voor wat aanstaande technisch natuurkundigen voorgezet kregen - al lagen de accenten hier en daar anders. Wiskunde speelt onder

meer een belangrijke rol in de operationele research; een alleraardigst vak, waarin gepoogd wordt bedrijfsfenomenen in de vorm van een mathematisch model te gieten, teneinde ze beter te begrijpen en te regelen. Statistiek wordt gebruikt om aan de hand van meetresultaten tot verantwoorde conclusies te komen. Zin van onzin te onderscheiden, zeg maar. In 1982, bij de invoering van de twee-fasenstructuur, begonnen er dingen mis te gaan. Juist in de hierboven genoemde 'harde' sector werd stevig gesneden, terwijl stages en het afstudeerproject vrijwel werden ontzien. De instroom groeide harder dan ooit, maar de scores voor de gewraakte studieonderdelen werden steeds lager. Toen ikzelf omstreeks die tijd een voormalig tweedejaarsvak ging geven, zag ik tot mijn stomme verbazing dat er studenten waren die al 17 (zeventien) keer waren opgegaan. Ook het afschaffen van het kandidaatsexa-

men maakte dit soort treurige records mogelijk. Daarom werd het vak schielijk naar het (inmiddels eigen) P-examen overgebracht. Op zichzelf is zo'n ontwikkeling niet tragisch. Je kunt natuurlijk wel hopen dat vervijfvoudiging van het aantal studenten zonder kwaliteitsverlies kan worden gerealiseerd, maar dat is wel naïef. En dat in zo'n situatie juist de formele (lees: moeilijke) studieonderdelen worden aangepakt, is evenmin verwonderlijk. Jammer is wel dat door deze aanpak een onbalans is ontstaan met de vakken die bedrijfsverschijnselen vanuit andere gezichtspunten plagen te benaderen. Ik denk daarbij met name aan bepaalde onderdelen uit de organisatieleer, uit de gedragswetenschappelijke sector en de bedrijfseconomie. Het ironische is nu, dat wat in de gouden jaren van de Grote Groei min of meer onvermijdelijk was, thans, nu de studentenaantallen sterk teruggelopen zijn, tot voortzetting van dit beleid aanleiding geven. In de slag om de student lijkt niets te mal. Zelfs ken ik een bedrijfskundefaculteit waar men

heeft besloten de vakgroep die het onderwijs in de statistiek en de operationele research jarenlang heeft verzorgd, op te heffen. De statusverlaging die daar onherroepelijk het gevolg van is, zal de opleiding nog verder doen afzakken naar het niveau van een collectie managementcursussen. De gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs blijven natuurlijk niet uit. Nu al kun je in afstudeerverslagen de baarlijkste nonsens op vooral statistiekgebied tegenkomen. Het zij zo. Veel erger vind ik het feit dat dit sommige afstudeerbegeleiders worst zal wezen. En hoe moet het straks met de dissertaties? Een paar rectores geleden bestond op een mij bekende (toen nog) TH de gewoonte bij elk niet-technisch proefschrift een professionele statisticus in de commissie op te nemen. Ik vermoed dat deze gewoonte in onbruik is geraakt. Ik vermoed ook dat we dit moeten betreffen.

Bob van Winkel

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, prof.dr. F.W. Sluiter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Hoogleraar Stedenbouw Riek Bakker: 'Je moet ontwerpen boven de waan van de dag'

Riek Bakker, Nederlands bekendste stedenbouwkundige, is onlangs aangesteld als hoogleraar bij de faculteit Bouwkunde. Om een nieuwe generatie breed georiënteerde stedenbouwkundigen op te leiden gaat ze studenten niet alleen leren ontwerpen, maar ook bijbrengen hoe ze moeten omgaan met de maatschappelijke situatie. Bakker: 'Studenten moeten bedreven raken in het onderbouwen van hun ideeën met redelijke argumenten en leren te ontwerpen boven de waan van de dag.'

door
Lieke van
Spreeuwel

Zelf heeft Riek Bakker (52) nooit een stedenbouwkundige opleiding gevolgd, ze is gevormd door de praktijk. Na haar opleiding tot tuin- en landschapsarchitect kwam Bakker te werken op een stedenbouwkundig bureau, waar ze al snel gegrepen werd door dat vakgebied. Ze richtte vervolgens haar eigen bureau op waar ze tien jaar werkte, en werd toen gevraagd als directeur stadsontwikkeling in Rotterdam. In die tijd ontwierp ze het plan voor de Kop van Zuid. Nu werkt ze voor haar eigen BVR (Bureau van Riek) en tekende onder andere het eerste

ontwerp voor Leidsche Rijn, de nieuwe wijk bij Utrecht. Na dertig jaar werken in de praktijk, plannen maken en projecten uitvoeren, zegt Bakker toe te zijn aan enige reflectie. Een hoogleraarship biedt haar daartoe de mogelijkheid, dat was voor haar dan ook de reden om in te gaan op het aanbod van de TUE. Bakker: 'Studenten zijn nog niet geremd door de gedachte of iets wel of niet kan, en kunnen daardoor juist een originele kijk op een probleem hebben. Zelf kan ik zaken uit de praktijk aandragen. Zo ontstaat er een wisselwerking die voor beide partijen zinvol is.' Verder is ze geïnteresseerd in jonge mensen en hoopt ze dat die net zo enthousiast raken voor het vak als zij dat zelf is.

Het leuke van het haar werk op de TUE is volgens Bakker dat ze veel vrijheid krijgt om het steden-

Riek Bakker: 'Als je gewoon goed werkt, ben je automatisch duurzaam bezig.'
Foto: Maarten Laupman

bouwkundig onderwijs op haar eigen manier in te richten. Ze zal eens in de twee weken twee dagen achtereenvolgens op de TUE aanwezig zijn. Bakker: 'In het aaneengesloten blok dat zo ontstaat, kan goed doorgewerkt worden, en eventueel kan de tussenliggende avond ook benut worden voor onderwijs. In atelier-achtige situaties zal ik met studenten, zowel eerste- als ouderejaars, stedenbouwkundige plannen ontwerpen. De aandacht zal daarbij niet alleen uitgaan naar het stedenbouwkundig ontwerp op zich, maar ook naar de politieke en bedrijfskundige situatie om het plan heen. Want die maatschappelijke krachten zijn uiteindelijk verantwoordelijk voor de realisering.'

Bouwkundestudenten die denken dat er door de ambtelijke molen weinig overblijft van hun eigen ideeën, zijn volgens Bakker te negatief ingesteld. Zij verkeert zelf in de situatie dat haar plannen altijd zijn gerealiseerd. Om hetzelfde te bereiken moeten

studenten leren hun ideeën met redelijke argumenten te onderbouwen en het maatschappelijke spel mee te spelen.

Duurzaamheid

Iets anders waar ze in haar onderwijs de nadruk op wil leggen, is dat studenten moeten ontwerpen boven de waan van de dag. Een stedenbouwkundig plan moet gewoon goed zijn, ongeacht welke mode er heerst. Ook de huidige aandacht voor duurzame stedenbouw vindt ze overdreven. Hoewel ze in haar ontwerpen zeker oog voor duurzaamheid heeft, wil ze het geen duurzame stedenbouw noemen.

'In mijn plannen abstraheer ik het begrip duurzaamheid tot een hoger niveau', zegt Bakker. 'Bij het ontwerp voor Leidsche Rijn heb ik bijvoorbeeld geprobeerd om het zo goed mogelijk in te passen in het landschap. Maar ik snap niet dat iedereen daar nu ineens over praat. Als je gewoon goed werkt, ben je automatisch duurzaam

bezig. En dat is al heel lang zo.'

Riek Bakker wordt één van de drie vrouwelijke hoogleraren op de TUE. Op de vraag hoe ze het vindt om tussen zoveel mannen te werken, zegt ze: 'Ik ben het niet anders gewend. Thuis was ik het enige meisje tussen zeven broers. In de stedenbouwkundige praktijk werk ik ook meestal met mannen, omdat de bouw echt een mannenwereld is. Maar gelukkig komen er steeds meer vrouwen in de (gemeente)politiek en zijn er ook steeds meer vrouwelijke architecten. Dat vind ik leuk, vrouwen hebben toch een speciale inbreng en scheppen een andere sfeer. Het moet gewoon beter gemengd worden, maar te veel vrouwen is ook niet leuk.'

Op dit moment is Bakker druk bezig met onder andere de reconstructie van de Utrechtse binnenstad. Vanaf maart 1998 zal Bakker met haar onderwijswerkzaamheden op de TUE beginnen.

Hartelijk afscheid van prof. Van der Wolf

'Opa Toon heeft een goed idee. Hij gaat ermee stoppen.' Met deze woorden van zijn kleinzoon Joep besloot prof.dr.ir. Toon van der Wolf afgelopen vrijdag zijn afscheidscollege. Hij beperkte zich in zijn rede tot een bescheiden overzicht van zijn wetenschappelijk onderzoek in relatie tot de maatschappij. Onderwerpen die hij had willen behandelen, zoals 'De universiteit als carriërefabriek' en 'De universiteit als geweten', bleven onaangeroerd. De voorzitter van de Kamer van Koophandel Eindhoven, Theo Hurks, prof.dr.ir. Jeu Schouten, decaan van de faculteit Werktuigbouwkunde, en rector Martin Rem deden elk op eigen wijze recht aan de veelzijdige persoonlijkheid van Van der Wolf.

door
Désiree
Meijers

Prof. Toon van der Wolf ging per 1 maart met emeritaat na een dienstverband met de TUE van 27 jaar. Het hoogleraarship bij de TUE combineerde Van der Wolf steeds met diverse functies als

adviseur en commissaris voor industrieën op het gebied van 'werkplaatstechnologie' en 'automatisering'. Toen in 1993 het UTI-IPPV/Mechatronica werd opgericht, kreeg hij de leiding van dit technologisch instituut. Samen met zijn collega's Schellekens en Vandenput werd hoogwaardige technologische kennis ingebracht in projecten van en voor de industrie. Naast de primaire taak - het bevorderen van kennistransfer naar het bedrijfsleven - heeft een UTI volgens Van der Wolf ook een duidelijke onderwijstaak. Afstu-

deers, promovendi en ontwerpers profiteren van de opgedane ervaring in de projectteams. Van der Wolf bestuurdde zijn UTI de afgelopen drie jaar tot aller tevredenheid volgens de voorzitter van de Kamer van Koophandel, Theo Hurks. Namens het bedrijfsleven in de regio dankte Hurks Van der Wolf voor zijn inzet om de drempel naar de TUE toe te verlagen. Als burger betuigde hij zijn respect voor de bijdrage die Van der Wolf leverde om de link te

leggen tussen wetenschap en ambacht.

Voor de laatste tien jaar van zijn carrière stelde Van der Wolf zich meer open voor de plaats van universitair onderzoek bij maatschappelijke en, in geval van een technische universiteit, vooral industriële problemen. Het Van Humboldt-principe - *Einheit von Forschung und Lehre* - doet nog steeds opgeld volgens Van der Wolf. Fundamenteel onderzoek is goed, maar superspecialismen

voor onderzoek en onderwijs aan de universiteit acht hij heilloos. Studenten hebben recht op een relevant, multidisciplinair onderwijsprogramma, vindt hij. Het genereren van nieuwe kennis binnen de universiteit dient gepaard te gaan met het gebruik van die kennis in de maatschappij. De titel van het afscheidscollege 'Van wetenschap naar ambacht' dekte deze lading dan ook één op één.

Van der Wolf relativeerde zijn prestaties door een deel van alle lof aan zijn familie toe te schrijven. Voordat hij de vele handen kon schudden tijdens de receptie, reikte rector Martin Rem hem de TUE-legpenning uit. De decaan van de faculteit Werktuigbouwkunde, prof.dr.ir. Jeu Schouten, schetste zijn collega als een systematicus, een ingenieur van de bruikbare oplossingen, iemand waarmee de industrie vooruit kan.

Theo Hurks feliciteert Van der Wolf en echtgenote Carla.
Foto: Bart van Overbeke

Aio sleept onderwijsprijs van Natuurkunde in de wacht

Ook beginnende instructeurs kunnen wel degelijk uitstekend onderwijs verzorgen. Dit bewees ir. Servaas Kokkelmans, instructeur van het vak **Mathematische Fysica en Theoretische Mechanica bij de faculteit Technische Natuurkunde.** Voor het verzorgen van dit post-propedeusevak in het afgelopen collegejaar werd hem half oktober de onderwijsprijs van deze faculteit uitgereikt. Kokkelmans, slechts 23 jaar oud, is hiermee de jongste winnaar ooit. De drie overige onderwijsprijzen gingen naar prof.dr.ir. Gert Jan van Heijst (PP-college), dr.ir. Mico Hirschberg (P-college) en het duo prof.dr.ir. Wim de Jonge en dr.ir. Frans Blom (P-instructie).

aan bekenden uit zijn eigen generatie van 1992.

Atoomklokken

Het vak Mathematische Fysica en Theoretische Mechanica is een verplicht derdejaarsvak bij Natuurkunde, dat bekend staat om zijn moeilijkheidsgraad. Het behandelt de klassieke mechanica vanuit een theoretisch perspectief en wiskundige technieken om ingewikkelde natuurkundige vergelijkingen te kunnen oplossen. Kokkelmans heeft, naast de al bestaande vraagstukken, zelf een aantal nieuwe opgesteld. Vaak vat hij ook de stof van het college samen tijdens de instructies, wat zeer wordt gewaardeerd door zijn studenten.

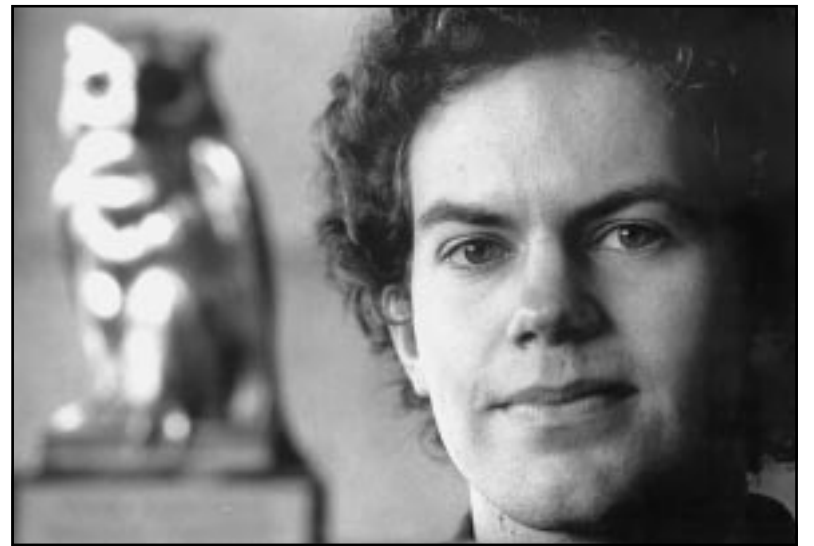
'Ik was blij verrast toen ik hoorde dat ik genomineerd was voor de onderwijsprijs', vertelt Kokkelmans. Met zijn uiteindelijk eerste plaats is hij de jongste winnaar van de onderwijsprijs tot nu toe. Tevens is hij de enige aio die de prijs ooit gewonnen heeft. Kokkelmans ziet het zelf als een extra motivatie om iets moois van de instructie te maken. Hij is van mening dat het een groot voordeel is om ongeveer even oud te zijn als je studenten, omdat je dan nog goed weet wat er moeilijk gevonden wordt. Zijn eigen promotieonderzoek gaat over atoomklokken bij temperaturen van slechts een paar mil-

joenste graad boven het absolute nulpunt. Deze atomen worden gekoeld met zogenaamde laserkoeling: aan alle kanten wordt een aantal atomen met lasers beschoren. Hierdoor worden deze atomen 'opgesloten' in een zeer klein volume, legt Kokkelmans uit. De atomen kunnen dus bijna niet meer bewegen en aangezien temperatuur niets anders is dan de beweging van atomen, wordt op deze manier het absolute nulpunt zeer dicht genaderd. Met de ontdekking van deze methode van koelen is overigens dit jaar de Nobelprijs voor Natuurkunde gewonnen.

Om er een klok van te maken, moeten de opgesloten atomen kunnen ontsnappen. Door de lasers anders af te stemmen, worden

ze naar boven gelanceerd. Vervolgens ontstaat er een 'fontein' van atomen die door de zwaartekracht uiteindelijk weer terugvallen naar beneden. Bij het omhoog en omlaag gaan passeren de atomen een holte waarin ze door een elektromagnetisch veld vliegen, dat met hoge frequentie varieert. Als deze frequentie exact past bij een energieovergang in de atomen, zullen alle atomen in een andere toestand weer beneden aankomen, waar ze gedetecteerd worden. Op deze manier is de benodigde frequentie bijzonder nauwkeurig te bepalen. Met deze frequentie, die voor dezelfde atomen altijd gelijk is, kan weer een klok gemaakt worden.

Prijswinnaar ir. Servaas Kokkelmans. Foto: Bart van Overbeeke

door
Emile
Martens

Ir. Servaas Kokkelmans uit Vaals heeft nu al een bijzondere staat van dienst aan de TUE. Hij begon er in 1992 met de opleiding Technische Natuurkunde. Meer dan een jaar voor zijn studiegenoten studeerde hij af bij de vakgroep Theoretische Atoomfysica. Hij kon hierna als aio bij deze vakgroep aan de slag en werkt hier ondertussen al weer bijna anderhalf jaar tot volle tevredenheid. Alle promovendi hebben in principe ook onderwijstaken. Bij Natuurkunde begeleiden ze veelal

de studenten bij de practica. In plaats daarvan is het echter ook mogelijk een instructie te verzorgen, legt Kokkelmans uit. Dit leek hem leuker dan het practicumwerk en daarom nam hij contact op met dr.ir. Wim de Muynck, die het college Mathematische Fysica en Theoretische Mechanica doceert. De Muynck had inderdaad nog behoefte aan een instructeur en zodoende kon Kokkelmans september vorig jaar beginnen. Vooral het nauw samenwerken met de studenten vindt hij het interessante aan zijn taak. Hij geeft nu zelfs instructie aan mensen die ouder zijn dan hijzelf en

Wat schuift 't?

Foto: Bram Saeyns

Een leven met de piano

A op zijn vierde kroop Geronimo achter de piano 'om te weten te komen waar die geluiden vandaan kwamen.' Zijn vader, die pianoleraar is, speelde toen stukken voor, die hij naspeelde. Zeven jaar oud gaf hij zijn eerste uitvoeringen op de muziekschool. Vijf jaar later had hij zijn tv-debuut in het praatprogramma 'Bellefleur', waar hij een balletgroep begeleidde. Dit optreden was voor hem een grote stimulans om door te gaan met pianospelen. Op zijn veertiende begon hij aan de vooropleiding van

het conservatorium. Dit deed hij naast zijn VWO-opleiding. Hiervoor moest hij elke week naar Maastricht, en eens in de week kwam er een docent bij hem thuis voor de theorielessen. Hij kreeg onder andere les van Joop Celis, een bekende pianist. Geronimo is nu tweedejaars Technische Bedrijfskunde. Dit jaar heeft hij besloten om zijn studie voorrang te geven boven zijn muzikale carrière. Geronimo: 'Ik kies voor de studie, want als je iets doet moet je daar goed in zijn, en dat gaat niet als je twee dingen voor de helft doet. Ik wilde Bedrijfs-

kunde goed doen of anders niet.' Vorig jaar wilde de studie er wel eens bij inschieten, maar dit jaar zal dat niet meer gebeuren. Vandaar dat hij zich nu ook in Eindhoven gevestigd heeft. 'Ik dacht: Als ik toch hiervoor kies, kan ik beter op kamers gaan.' Overigens heeft het jaren geduurd voordat hij de beslissing kon nemen om zijn muziekcarrière op de tweede plaats te zetten. 'Vanaf mijn veertiende heb ik me continu afgevraagd of het mogelijk zou zijn groot te kunnen worden in de pianowereld. Het risico is erg groot omdat er mensen zijn

die jonger en beter zijn dan ik.' Hij heeft uiteindelijk gekozen voor een academische studie. 'Op de middelbare school wilde ik drie dingen: handel, techniek en muziek. Technische Bedrijfskunde combineert de eerste twee, en muziek doe ik erbij.' Naast zijn studie en de piano vindt Geronimo nog tijd voor andere dingen. Allereerst is hij dit jaar penningmeester van de BCI, de Beleggingsclub Industria. 'Dat vind ik gewoon ontzettend leuk om te doen, en daar kan ik toepassen wat ik heb geleerd. Bovendien ben ik al een aantal jaren met beleggen bezig.' Ook heeft hij ook nog een aantal hobby's, zoals surfen, paardrijden, golf, fitness en de vechtsportvariant pentjak silat. Hij heeft tevens een baantje als veiligheidsmedewerker. 'Dat is overal in het land, bijvoorbeeld bij popfestivals. Het verdient weinig, maar het is gewoon leuk. Bovendien leer ik daar overwicht met woorden te hebben, en dat kan ik later goed gebruiken in het bedrijfsleven. Sowieso is alles waar ik mee bezig ben, leerszaam voor later.' Ondanks deze activiteiten blijft de piano een hoofdrol spelen in zijn leven. Behalve het studeren, waar veel tijd in gaat zitten, treedt hij ook nog op. Ongeveer twee keer per maand heeft hij een 'gewoon opdrachtje'. 'Met dit beroep moet je afwachten wat er gebeurt, soms heb je geen opdrachten, soms een aantal in een weekend.' Hij treedt onder andere op bij brunches, maar ook bij een VVD-feestje. 'Mensen huren mij in om muziek

te horen, niet om te luisteren.' Hij heeft ook enige vaste klanten, zoals de Rotary, de Lions, en de schouwburg in Venlo. Met een uurinkomen van 75 à 150 gulden verdient hij ontzettend goed. Geronimo: 'Maar daar ging wel vijf jaar investeren in tijd, studie en materiaal aan vooraf. Ik heb mijn leven lang gestudeerd voor dit baantje, dus in vergelijking met een bordenwasser ben ik relatief goedkoop. Bovendien werk ik niet veel.' Zijn gage verschilt per opdracht. 'Particulieren vraag ik 75 gulden per uur. Maar bij evenementen waar ook Marco Borsato of Boyzone optreedt, zijn heel andere bedragen beschikbaar. Mensen die mij willen hebben, zijn bereid om daarvoor te betalen.' Naast deze optredens geeft Geronimo ook concerten, maar daar verdient hij niets aan. Deze concertjes doet hij meestal met zijn vader of met diens leerlingen. Met zijn vader heeft hij ook zijn eindexamen muziek voor het VWO gedaan. 'Dat was het enige klassieke concert wat ik heb meegemaakt waar de mensen op de banken stonden te schreeuwen.' Voor dit examen haalde hij een 10. Zijn vader is vaak in zijn carrière aanwezig geweest. 'Aan hem heb ik alles te danken! Er is echter nooit sprake van dwang geweest. 'Ik ben zelf achter de piano gekropen. Het hoefde niet per se van hem. Maar hij zegt wel: als je wat je doet maar goed doet.'

Naam:
Geronimo Snijtsheuvel

Studeert:
Technische Bedrijfskunde

Boort:
Pianist

Verdiend:
fl. 75,- à fl. 150,- per uur

In de rubriek 'Wat schuift 't?' doen Miguel Alvares en Rob Schram elke week verslag van de bijbaantjes waarmee studerend Eindhoven het hoofd financieel boven water tracht te houden.

Wetenschapswinkels vormen sterke schakel tussen regio en TUE

De acht wetenschapswinkels van de TUE verrichten onderzoek voor kennis- en kansarme groepen in de maatschappij. Studenten runnen ze, daarbij gesteund door wetenschappelijk personeel. Aan het onderzoek en de daaruit voortvloeiende adviezen zijn voor de opdrachtgevers geen kosten verbonden.

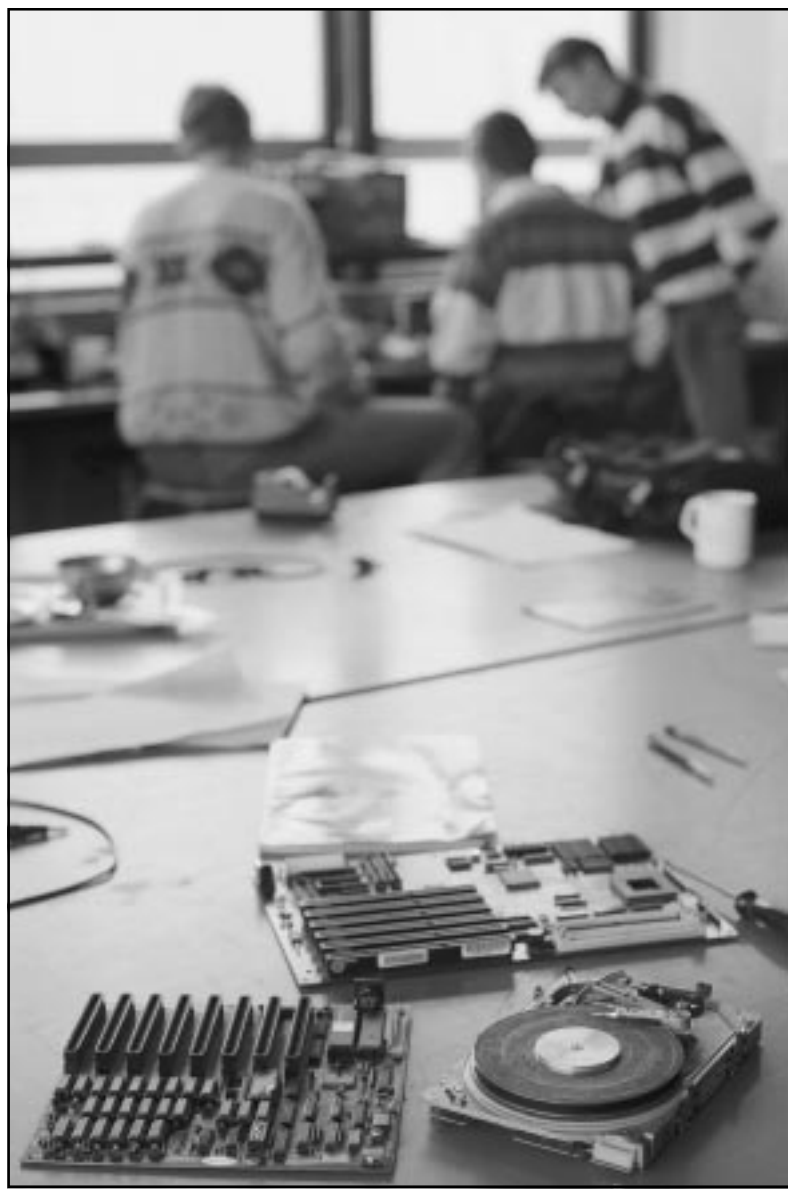
Volgens prof.dr.ir. Harry Lintsen, sinds vorig jaar juni voorzitter van de bestuurscommissie, wordt het werkelijk belang en de potentie van de wetenschapswinkels nog steeds onvoldoende op waarde geschat. Zijn oordeel: 'We hebben hier te maken met een organisatie die vergelijkbaar is met een middelgroot ingenieursbureau en die een sterke schakel vormt tussen de regio en de universiteit.'

dat de TUE ongemerkt een middelgroot ingenieursbureau huisvest, dat helemaal door studenten geleid en geëxploiteerd wordt. Zelfs CvB-voorzitter Henk de Wilt was verrast toen ik hem voor het eerst met deze cijfers confronteerde.'

Lintsen heeft het dan nog niet eens over de goodwill die de weten-

schapswinkels in de regio kweekt. 'De winkels zijn voor burgers en bedrijven in Zuidoost-Brabant begripsverschaffers. Voor de TUE zijn zij een potentieel paradepaardje.' Mede daarom schrijven wetenschapswinkeliers nu gezamenlijk een nota, waarin men aan het CvB voorstellen doet om het winkelwerk nog meer te integre-

door
Hanne
Koning

Een kijkje in de Elektrowinkel in E-hoog. Foto: Bram Soeys

In het voorwoord van het jaarverslag over 1996 benadrukte Lintsen dat hij vorig jaar met plezier het voorzitterschap van de Bestuurscommissie Wetenschapswinkels had overgenomen van drs. Jaap Hardon. Dit omdat hij in de jaren zeventig mede-oprichter was geweest van de Fysicawinkel. Als hij over 'zijn' wetenschapswinkels praat is dat enthousiasme nog altijd duidelijk herkenbaar. Hoe is het heden ten dage echter gesteld met de toeloop van winkeliers en het binnenhalen van projecten? Of anders gezegd, is de TUE-student nog wel gemotiveerd of in staat om zijn medewerking te verlenen en is de bekendheid van de winkels in de regio groot genoeg?

Goodwill

Voor Lintsen vormt deze vraag een mooi aanknopingspunt om van wal te steken met een promotieverhaal. De acht wetenschapswinkels fungeren zijns inziens nog altijd te veel in de schaduw van de TUE. Maar weinig mensen zijn ervan op de hoogte wat daar nu precies gebeurt. Lintsen: 'En dat terwijl er toch zo'n tien procent van de studentenpopulatie doorheen stroomt. Daarnaast draait het, als je de kosteloze dienstverlening zou omrekenen in harde valuta, om een jaarmet van zo'n twee miljoen gulden. Wat inhoudt

Studenten kunnen korting op beurs ontlopen

door
Hanne
Hobbink
HOP

Studenten met een soepele baas kunnen meer dan 15.000 gulden bijverdienen zonder dat dit van hun beurs wordt afgetrokken. Maar als het aan minister Ritzen ligt, zal dat niet lang meer duren.

Volgens de wet wordt alles wat studenten meer verdienen dan 15.000 gulden ingehouden op hun basisbeurs. Maar door te goochelen met netto- en brutoloon kan die grens omzeild worden. De maas in de wet werd ontdekt door een Tilburgse belastingadviseur. Het bedrag van 15.000 gulden is een nettobedrag. Een werkgever kan het netto-inkomen van een student echter laag houden door te veel belasting in te houden op zijn brutoloon. Met het zogeheten T-biljet kan een student de te veel betaalde belasting vervolgens

terugkrijgen van de belastingdienst. Dat geld wordt niet als inkomen gezien en wordt dus niet ingehouden op de beurs. Minister Ritzen is onaangenaam verrast door de truc. Hij wil maatregelen nemen om het gat te dichten, zegt zijn woordvoerder, maar hij moet nog uitzoeken hoe dat kan. Overigens zijn er waarschijnlijk niet veel studenten die profijt hebben van de truc. De Informatie Beheer Groep schat dat per jaar nog geen duizend studenten de 15.000-guldengrens aan bijverdiensten halen.

ren in het onderwijsprogramma en om te zorgen voor een professionelere honorering, dan wel in studiepunten of in geld. 'Want', zegt Lintsen, 'het is al lang geen liefdewerk oud papier meer. 'Begin volgend jaar wil men het CvB de nota aan kunnen bieden.

Beloning

Maar hoe staat het nu met de bezetting van de winkels en de opdrachtenportefeuilles? Een belronde langs de diverse winkels leert dat deze wat dit betreft allemaal hun eigen aanpak kennen. Zo zegt Edwin van der Kroon, voorzitter van de Bedrijfskundewinkel en tevens auteur van de eerdergenoemde nota voor het CvB, dat zij geen enkel probleem hebben met het verwerven van opdrachten. Via allerlei kanalen - Kamer van Koophandel, gemeentes, Gouden Gids - komen die binnen. Het bestuur van de Bedrijfskundewinkel bestaat uit zes personen, die allen studentassistent zijn en die aan hun werkzaamheden gemiddeld tien à vijftien uur per week kwijt zijn. Ook het vullen van deze plaatsen gaat volgens Van der Kroon moeiteloos. Naast hun specifieke bestuurstaken begeleiden de bestuursleden studenten bij het uitvoeren van hun opdrachten, waarbij in sommige gevallen studiepunten te verdienen zijn. Jaarlijks worden zo'n twintig projecten aangepakt. Men richt zich daarbij vooral op beginnende ondernemers en non-profit organisaties. Dat de tempo- en de prestatiebeurs een rem zetten op het animo bij studenten, is wel merkbaar. De geldelijke beloning, die tussen de 300 à 500 gulden per project lag, is onlangs verhoogd tot 600 à 1000 gulden. Dit geld is afkomstig van een aantal donateurs, die ieder zo'n twee- à drieduizend gulden inleggen. Van der Kroon: 'Aan die verhoging viel eenvoudigweg niet te ontkomen, studenten moeten tegenwoordig bijverdienen om rond te komen. Als wij ze niet meer bieden, zoeken ze een baantje buiten de universiteit.'

Toevloed

Ook Martijn Koch, voorzitter van de Bouwkundewinkel, klaagt niet over het binnenhalen van opdrachten. Integendeel, een artikel in het *Eindhovense Dagblad* zorgde juist voor een enorme toevloed van werk. Zodat, dat men er voorlopig voor kiest om het bestaan van de winkel wat *low profile* te houden voor de buitenwacht. De Bouwkundewinkel is in hoofdlijnen een werkgroep, die bestaat uit zeven studenten met een assistentschap. Ook hier verloopt het vullen van deze plaatsen vooralsnog moeiteloos. In het jaarverslag over 1996 constateert men echter wel dat het huidige 'personeel' bestaat uit mensen van oudere generaties ('93 en '94). Vanuit de jongere generaties is de belangstelling voor een studentassistent-schap bij de winkel nihil. Over de stappen die men moet ondernemen om ook die generaties te

enthousiasmeren voor het winkelwerk, is men nog in beraad. Mogelijk zullen meer opdrachten extern uitgevoerd moeten worden, met als vervelende consequentie dat er kennis weglekt uit de winkel.

Die terugloop onder jongerejaars is ook aan de orde bij de Chemiewinkel, aldus Tasmara van de Beld, verantwoordelijk bestuurslid voor het PR-beleid. Ook zij denkt dat de toegenomen studiedruk hier debet aan is. Daarbij komt ook nog dat de studie-financiering elk jaar verder afgeknepen wordt. Van de Beld: 'De nieuwe lichter studenten heeft minder geld en minder tijd, en blijkbaar bieden wij ze niet genoeg om het aantrekkelijk te maken een project uit te voeren.' De Chemiewinkel betaalt gemiddeld zo'n driehonderd gulden per opdracht.

Studiepunten

Bij de Elektrowinkel is men vorig jaar gaan polsen of het ook mogelijk is om een opdracht met studiepunten te belonen. Dit vereist dan wel de goedkeuring van een commissie die garant staat voor de onderwijskwaliteit van de opdracht. Voordat het resultaat van een uitgevoerde opdracht terug gaat naar de klant wordt eerst door de begeleidingscommissie gekeken of het product veilig is en of het aan de gestelde eisen voldoet.

Ook de Fysicawinkel zoekt met zijn opdrachten meer aansluiting bij het onderwijsprogramma. De mogelijkheden met betrekking tot een stage of een practicum worden daarom bij elk project nauwlettend in de gaten gehouden. Bij de Technische Werkwinkel Gezondheidszorg is vorig jaar een vakcode verkregen, zodat er opdrachten in het keuzedeel van de opleiding geplaatst kunnen worden. Wel constateerde men hier dat, waarschijnlijk onder invloed van het Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO), het animo van studenten voor het uitvoeren van opdrachten was teruggelopen. Ook bij PGO zijn studenten namelijk al veel bezig met ontwerp-oefeningen en zijn er veel vaste uren ingeroosterd. Gekeken wordt nu of een deel van het winkelwerk binnen het PGO-programma is onder te brengen. Daarnaast heeft men contact met de HTS in Eindhoven, om te onderzoeken of daar eventueel opdrachten onder te brengen zijn.

Integratie van het werk van de wetenschapswinkels binnen het onderwijsprogramma ziet ook Lintsen als de mogelijke oplossing om in de toekomst een tekort aan winkeliers te ondervangen. Lintsen: 'De studiedruk is te hoog om het er gewoonweg naast te doen. Daarom pleit ik voor een verdergaande inbedding van het winkelwerk binnen het onderwijs van de TUE. Zo is de kennis die aan de universiteit voorhanden is, goed door te geven aan burgers en bedrijven in de regio, die deze expertise om wat voor reden dan ook niet elders kunnen halen. Het is nu zaak om hiervoor in samenspraak met het CvB een goede strategie op poten te zetten.'

Centrale boekhandel

Commissievoorzitter Loek Hermans:

'Ik wist dat er geen lauwerkransen zouden zijn'

door
Hanne
Obbink
HOP

Soms knarsetandend zal hij aanzien hoe de politiek omgaat met zijn adviezen. Maar het werk van Loek Hermans als voorzitter van de commissie die zich over de toekomst van de studiefinanciering moest buigen, zit erop. Als er iets is dat hij zeker weet, dan is het dit: 'De positie van de student wordt sterker.'

Over het weer, voetbal en studiefinanciering heeft iedereen een mening. En als je tweeduidend mensen erover ondervraagt, krijg je 1999 verschillende meningen. Dus als je met een rapport over studiefinanciering komt, weet je van tevoren: je wordt niet met lauwerkransen omhangen.' Drs. Loek Hermans, commissaris van de koningin in Friesland, wist niets af van studiefinanciering toen hem gevraagd werd of hij voorzitter wilde worden van het 'college toekomst studiefinanciering'. Dat is het afgelopen jaar wel veranderd. 'We zijn een tijd bezig geweest met het verzamelen van ideeën. Maar rond de zomer begonnen we rondjes te lopen: er kwamen geen nieuwe ideeën meer bij, we hadden alles al eens eerder gehoord.'

Verhaalrecht

Met nieuwe ideeën komt ook de commissie-Hermans niet. Dat was ook niet haar streven. Wat ze wel wilde doen, is met behulp van de verzamelde ideeën een samenhangend beeld schetsen van een toekomstig stelsel. Echt ingrijpend zijn haar voorstellen eigenlijk alleen als het gaat om de prestatiebeurs: die moet afgeschaft worden en vervangen door een flexibeler stelsel. Maar behalve ingrijpend is dat deel van haar rapport vooral ook vaag. Daarnaast wil de commissie-Hermans de studieleningen optuigen met wat toeters en bellen en sleutelt ze wat aan de ouderlijke bijdrages. Met name dat laatste trok meteen de aandacht. Ouders moeten aangesproken worden op de plicht hun studerende kinderen tot hun 21ste jaar te onderhou-

den, stelt de commissie. Hermans is de eerste om toe te geven dat dit geen al te opmerkelijke gedachte is: ouders betalen ook nu al mee aan de studie van hun kinderen. Alleen betalen ze vaak niet genoeg. 'Daarom maken wij hun bijdrage meer expliciet. Wij geven ook aan welk bedrag van ouders verwacht mag worden en studenten krijgen het recht dat geld via de overheid op hun ouders te verhalen als die niet willen betalen.' Alleen dat verhaalrecht is echt nieuw, maar Hermans geeft toe dat dat uiterste middel slechts soelaas biedt aan de kleine groep studenten dat het laat aankomen op heftige ruzie met ouders.

Lenen

Zullen ouders daardoor nu echt meer gaan meebetalen? Hermans: 'Ik weet het niet, dat moeten we afwachten. Het punt is: ouders zijn best bereid mee te betalen. Er heerst alleen onduidelijkheid over wat er van ze verwacht wordt. Daarover moet helderheid ontstaan, dan is er al veel gewonnen. Ik ben er niet voor om de ouderlijke bijdrage via de fiscus te innen. Dan maak je een eind aan de relatie tussen ouders en kinderen. Ouders dragen nu al op heel veel manieren bij. Door kleren te betalen of de kamerhuur, of in natura. Als je de belasting inschakelt, doorkruis je dat. Waarom zou je dat doen? Waarom zou je ervan uitgaan dat het misgaat? Het is maar een kleine groep die vastloopt. En daar is dat verhaalrecht voor.' 'Dat moeten we afwachten', is ook Hermans' antwoord op de vraag of studenten er door zijn voorstellen

Commissievoorzitter Loek Hermans: 'De positie van de studenten wordt sterker, daar ben ik geen moment bang voor.' Foto: Hans Stakelbeek

toe gebracht worden meer te lenen. 'Wat je van studenten hoort, is dat ze aanhikken tegen de rente op studieschulden en tegen het terugbetalingsregime. Daarom stellen we voor daar iets aan te veranderen.' Maar het bedrag dat studenten moeten lenen, blijft hoog. Ze krijgen zo'n 20.000 gulden beurs en nog eens 20.000 gulden van hun ouders. De universiteiten en hogescholen gaan ervan uit dat een student 75.000 gulden nodig heeft voor vijf jaar studie. Dan moet hij dus zo'n 35.000 gulden lenen of bijverdienen met een baantje. 'Nou, 75.000 gulden is wel heel veel', reageert Hermans op dit sommetje. 'Ik denk dat je ervan kunt uitgaan dat studenten 15.000 à 20.000 gulden moeten lenen.' Dan jaagt u ze dus voor de rest van hun levensonderhoud een baantje in? 'Werken is niet negatief. Het kan heel goed zijn, zeker als je werk zoekt dat aansluit op je studie. Dit lukt studenten nu vaak niet. Ze hebben er ook geen tijd voor, want ze moeten binnen zes jaar afstuderen. Dat verandert, studenten komen minder onder druk te

staan. Er komt meer ruimte voor variatie in afwisselend werken en leren.'

Afspraken

De flexibilisering van het stelsel vindt Hermans zelf het belangrijkste onderdeel van zijn rapport. Zijn commissie wil dat student en instelling afspraken gaan maken over de beurs. Er kan worden afgesproken over hoeveel tijd een student zijn studie wil uitsmeren, hoeveel punten hij in een jaar wil halen en hoeveel beurs daar tegenover staat. 'Maar', bestrijdt Hermans een misverstand dat hij al ziet opduiken, 'student en instelling krijgen niet alle vrijheid. De overheid stelt een aantal arrangementen vast, waaruit gekozen kan worden. De overheid kan bijvoorbeeld bepalen hoeveel beurs een student krijgt als hij 21 punten haalt, hoeveel als hij er tien haalt, of 28, of 42. Een student kan vervolgens met zijn universiteit afspreken welk arrangement hij kiest. Tegelijk spreekt hij af hoe het onderwijs daarop afgestemd wordt. De keuzevrijheid neemt toe naarmate de studie vordert. Iemand die net aankomt overziet nog niet alle consequenties. Voor hem zal de overheid misschien vier

arrangementen vaststellen. Voor een tweedejaars kunnen het er acht zijn, later in de studie twaalf of zestien.'

Staan studenten sterk genoeg in hun schoenen om hun wensen te verwezenlijken? Heeft de opleiding niet een veel sterkere positie in zulke onderhandelingen?

'De positie van de student moet verstevigd worden, ja. De informatie over studies moet beter, zodat een student precies weet waar hij met bepaalde wensen terecht kan.'

Maar stel, een student politicologie in Amsterdam komt er in zijn tweede jaar achter dat hij een bepaald vak zus en zo wil doen, en de opleiding zegt: dat kan niet. Wat dan?

'Dat wordt snel genoeg bekend: voor die wens moet je niet in Amsterdam zijn.'

Daar heeft de student in kwestie niets aan.

'Die kan aan een andere universiteit gaan studeren. Vergis je niet in de toenemende mobiliteit van studenten. Het zal niet van vandaag op morgen gebeuren, maar de trend is al te zien: de positie van de student wordt sterker. Daar ben ik geen moment bang voor.'

Nieuw beursstelsel kan jaar vertraging oplopen

door
Hanne
Obbink
HOP

De kans is groot dat er een jaar verloren gaat voordat er werk gemaakt wordt van een nieuw stelsel van studiefinanciering. Dat zeggen de universiteiten. Hun angst wordt ingegeven door de sterk afwijzende reactie van minister Ritzen op de adviezen van de commissie-Hermans. Minister Ritzen heeft weinig lof voor Hermans' rapport over studiefinanciering. Volgens hem komen de adviezen uit het rapport

de toegankelijkheid van het hoger onderwijs niet ten goede, terwijl ze wel 'honderden miljoenen' extra kosten. Dat zei hij afgelopen maandag, toen hij het rapport in ontvangst nam. Een paar voorstellen wil Ritzen wel overdenken. Zo wil hij nagaan of de rente op studieschulden niet omlaag kan. Ook de bepaling dat wie ouder is dan 27 jaar geen studiefinanciering krijgt, wil Ritzen nog wel eens bekijken. Maar grondslagen voor een nieuw stelsel kon hij in het rapport niet ontdekken, zei hij. Voorzitter Meijerink van de vereniging van universiteiten VSNU is niet blij met Ritzen's standpunt. 'Ik vrees dat we van Ritzen niets meer

hoeven te verwachten. Het gevaar bestaat dat er pas weer serieus over een nieuw stelsel gepraat kan worden als er over het regeerakkoord onderhandeld wordt. Dan zijn we dus een jaar kwijt.' Ook in de Tweede Kamer is Hermans' rapport niet enthousiast onthaald. CDA en VVD verzetten zich vooral tegen de verplichte ouderlijke bijdrage. PvdA en D66 maken zich met name zorgen over de aanvullende beurs. Wie ouder is dan 21 jaar krijgt die voortaan niet meer. Studenten uit minder draagkrachtige milieus dreigen daar de dupe van te worden. Over enkele andere zaken groeit intussen wel eensgezindheid. Zo is er

brede steun in de Kamer voor de afschaffing van de 27-jaarsgrens. De grote partijen zijn het er ook over eens dat de prestatie-eisen uit het huidige stelsel te rigide zijn. De commissie-Hermans vindt dat ook. De VSNU en hogescholen, verenigd in de HBO-raad, zijn beter te spreken over Hermans' rapport. Volgens hen komt het grotendeels overeen met hun eigen plan. De HBO-raad noemt de 21-jaarsgrens voor ouderlijke steun en aanvullende beurzen echter 'onwenselijk'. Veel hbo'ers komen via het mbo en zijn al twintig als zij beginnen. Die moeten dus veel meer lenen dan anderen.

De studentenbonden zijn verdeeld. De LSVb is bang dat de door Hermans bepleite onderwijsafspraken 'instellingen te veel zeggenschap over de student geeft'. Het ISO is wel enthousiast over de onderwijsafspraken - daar had het zelf eerder al eens voor gepleit. De twee bonden zijn uiteraard vóór de stijging van het studenteninkomen met honderd gulden. Maar de LSVb is bang dat studenten zelf voor dat extra geld moeten zorgen (door te lenen of te werken). En volgens het ISO wijst het onderzoek waarop Hermans zich beroept uit dat het budget eerder met 150 gulden moet stijgen.

TNO

Wedijveren voor een nauwere band met Frankrijk

Het Centrum voor Taal en Techniek (CTT) verzorgt aan de TUE onder meer talencursussen voor studenten en medewerkers. Deze cursussen zijn vooral gericht op het technische bedrijfsleven. Onder het aanbod bevindt zich ook de cursus 'Frans in wetenschap, techniek en bedrijf', die wordt gegeven door Vincent Merk. Ieder jaar bezoekt Merk met drie of vier van zijn studenten een congres in Futuroscope, een soort technologisch pretpark nabij Poitiers. De auteur van dit artikel, Moniek Stoffele, was 24 oktober met twee medestudenten uitverkoren om mee te gaan.

door
Moniek
Stoffele

Op de CTT-cursus 'Frans in wetenschap, techniek en bedrijf' leren de studenten naast de Franse

taal ook de Franse cultuur beter kennen. Niet alleen die die op straat te vinden is, maar ook de typische Franse bedrijfscultuur. Naast spelling en grammatica staan ook besprekingen van Franse artikelen en het discussieren over Franse en Europese gebeurtenissen op het programma. Zeker nu er een gebrek is aan ingenieurs met voldoende kennis van de Franse taal, is het voor

studenten een wezenlijke aanvulling op hun technische studie. De meeste studenten die deze cursus volgen doen dit echter voor de nabije toekomst, vanwege een stage of studieverblijf in een Franstalig gebied. Het doel van de cursus is dan ook hen klaar te stomen voor de ingenieurspraktijk in een Franse, technisch-commerciële omgeving. Maar ook medewerkers die veel samenwerken met Franse collega's in een academische omgeving, kunnen bij de cursus terecht. Speciaal voor medewerkers die een presentatie in het Frans willen houden, wil het CTT volgend jaar, bij voldoende belangstelling, met de cursus 'Le Français pour le congrès' van start gaan. Dit is een ééndagse training die medewerkers voorbereid op een presentatie.

Erkenning

De Franse ambassade erkent de cursus die op de TUE gegeven wordt. Bij het afsluitende mondelinge tentamen is een persoon van de wetenschappelijke raad van de ambassade aanwezig. Nadat de cursus met een voldoende is afgerond, krijgen de studenten een certificaat dat door de ambassade ondertekend en zodoende ook erkend is. De ambassade ziet in de cursussen die door Merk gegeven worden een uitstekend hulpmiddel om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met de Franse taal en cultuur. Merk hoopt dan ook dat de Franse

ambassade hem steunt bij het opzetten van een Club Sciences et Citoyens (CSC) aan de TUE, wat dan direct de eerste CSC buiten Frankrijk is. Een CSC bestaat uit een groep mensen die activiteiten organiseert in het kader van de Franse wetenschap. Zo'n club is een ondervereniging van het Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS). De voorwaarde voor de oprichting van een CSC is de aanwezigheid van een coördinator en een wetenschappelijke raad, die in dit geval opgebouwd is uit wetenschappelijk personeel aan de TUE. De deelnemers van deze club kunnen bestaan uit de studenten Frans van dit jaar en voorgaande jaren en uit belangstellenden. De moedervereniging, het CNRS, is een organisatie die zich vanuit de Franse overheid inzet voor het wetenschappelijk onderzoek. Dit doet de organisatie onder andere door het organiseren van evenementen als congressen waarbij onderzoek centraal staat.

Discussie

In het weekend van 24 tot en met 26 oktober organiseerde het CNRS een congres in Futuroscope nabij Poitiers. Het congres ging over de verhouding tussen de wetenschap en maatschappij; 'Science & Citoyens'. Ieder jaar stelt het CNRS beurzen beschikbaar voor geïnteresseerden om het congres in Futuroscope te bezoeken. Merk kreeg via de Franse ambassade

drie van deze beurzen toegevoegd.

Op het congres discussiëren studenten en onderzoekers uit Europese landen en uit Canada over een achttal technisch-maatschappelijke onderwerpen. Een panel, waar ook de Eindhovense professor Frans Sluifjter van de faculteit Natuurkunde ooit zitting in had, leidt de discussie en probeert de studenten zoveel mogelijk hun ideeën in te laten brengen. Iedere deelnemer volgt twee discussies, die elk een dagdeel in beslag nemen. Bij de afsluiting van het congres presenteert iedere groep de uitkomsten van de discussie. Deze presentatie leidt weer tot discussies, die dit jaar echter niet tot een eenduidige uitkomst opleverde. Naast het congres kunnen de deelnemers ook Futuroscope bezoeken, een park waar het bekijken van films op uiteenlopende manieren centraal staat.

Volgend jaar hoopt Merk op het congres als CSC aanwezig te zijn. Op deze manier zullen waarschijnlijk meer beurzen beschikbaar gesteld worden voor de Eindhovense studenten. Merk hoopt dan van het bezoek een ware studiereis te maken, waarbij ook de stad Poitiers op het programma zal staan. In Poitiers kan de groep een andere CSC of een wetenschappelijke instelling bezoeken. Als Merks plannen uitkomen, kan er jaarlijks een uitwisseling tussen Eindhoven en een Franse CSC georganiseerd worden.

Dinox

Anderson Man.

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de Stafafdeling Personeel & Organisatie is een vacature voor een

Medewerker Beleidsgroep Personeelsplanning

V0206/114

Algemeen

De Stafafdeling Personeel & Organisatie (SPO) levert samen met de decentrale P&O-organisaties een bijdrage aan het realiseren aan de doelstellingen van de TUE met betrekking tot Human Resourch Management. De SPO bestaat naast een kleine staf uit de beleidsgroepen Personeelsplanning, Arbeidsvoorwaarden en Personeelsontwikkeling. De beleidsgroep

Personeelsplanning houdt zich bezig met onderzoek, ontwikkeling en advisering op het gebied van kwantitatieve personeelsinstromen en -uitstromen, werving en selectie, functiewaardering en formatieaangelegenheden.

Taken

Analyse van kwantitatieve en kwalitatieve aspecten met betrekking tot de

in- en uitstroom van personeel; advisering met betrekking tot werving en selectiemethoden; opstellen en onderhoud van een kader met organieke functies; advisering met betrekking tot en implementatie van planningssystematiek en -gegevens; advisering met betrekking tot functiewaardering en formatie; bijdrage leveren aan veranderingsprocessen.

Gevraagd

HBO-niveau met een technische achtergrond; ervaring op gebied van personeelsplanning, werving en selectie, functiewaardering en formatie-aangelegenheden; analytisch vermogen, goede communicatieve en schriftelijke vaardigheden, zeer flexibele instelling.

Aanstelling/salaris

Aanstelling geschiedt in een tijdelijk dienstverband voor een periode van twee jaar, waarna een vast dienstverband mogelijk is. Het salaris bedraagt, afhankelijk van ervaring, max. fl. 7.196,- bruto per maand bij volledige werktijd (schaal 11).

Inlichtingen

Betreffende de functie: P. van den

Bosch, tst. 2053. Overige informatie: W. Verhoef, tst. 2065.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, voorzien van uw curriculum vitae, binnen een week na publicatie richten aan dr. A. Klumper, hoofd Stafafdeling Personeel en Organisatie, Bestuursgebouw 1.05, onder vermelding van het vacaturnummer.

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijsten van de 1223e en de 1224e vergadering van het College van Bestuur d.d. 16 en 23 oktober 1997

8876./8880. De besluitenlijst van de 1222e en 1223e vergadering van het College van Bestuur d.d. 9 en 16 oktober 1997 worden vastgesteld.

8877. Personeelsvoorstellen Faculteit Scheikundige Technologie

Het CvB besluit prof.dr. J.A.R. van Veen voor de periode van 1 september 1997 tot 1 september 2000 te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied

'Katalysatorontwikkeling en Elektrokatalyse'.

8878. Benoemingen

A. Faculteit Bouwkunde

Het CvB besluit prof.dr. H.J.P.

Timmermans te benoemen tot derde

lid van het bestuur van de faculteit

Bouwkunde voor de periode van 1

oktober 1997 tot 1 september 1999.

B. Onderwijs Service Centrum

Het CvB besluit mw.dr. J.M.P. Moons,

met ingang van 1 oktober 1997 te

benoemen tot hoofd en beheerder

van het Onderwijs Service Centrum.

8879. Stimuleringsfonds 1997

Het CvB besluit tot toekenning van

een subsidie van fl. 86.000,- t.b.v. een

post-doc plaats bij de faculteit Techni-

sche Natuurkunde.

8881. Stimuleringsfonds 1997

Het CvB besluit tot toekenning van

een subsidie van fl. 90.000,- t.b.v. een

post-doc plaats bij de faculteit Wsk/I.

Studentenkerk

* Donderdag 6 november:

- Schrijven voor Amnesty

International. Voorbeeld-

brieven zijn aanwezig.

Auditorium, 12.30-13.30

uur.

- Start nieuwe cyclus Verlies-

verwerking. Door Elisabeth

Fricker en Wim de Leeuw.

ESKafé, 20.00-22.00 uur.

Opgave en info bij het

secretariaat.

* Zondag 9 november:

- Oecumenische viering. Studenten-

kapel, Kanaaldijk 6, 11.00 uur.

Voorganger: Elisabeth Fricker. Er

is een crèche en een kinderneven-

dienst.

* Maandag 10 november:

- Een avond rondom het boek

'Vreugde der wet' van Pearl

Abraham. ESKafé, 20.15 uur.

Info: Marleen Jansen, tel.

2422341.

* Woensdag 12 november:

- Samen eten. ESKafé, vanaf 18.00

uur.

- Eindhoven Anders, waarin aan-

dacht voor stedenbouw in Eind-

hoven met prof. Bert Dirrix.

ESKafé, 20.15 uur.

Secretariaat ESK: tst. 2627. Dinsdag
9.00-14.30 en donderdag 9.00-12.30
uur.

Doceren in het Hoger Onderwijs

Op 2, 3 (alleen 's ochtends) en 9 december organiseert het Onderwijskundig Service Centrum een cursus 'Doceren in het Hoger Onderwijs', voorheen de 'AIO-cursus'. De cursus is geschikt voor beginnende en ervaren docenten en voor assistenten in opleiding. Aan de orde komen thema's als het maken van lesopzetten, systematisch aanpakken van problemen, boeiender maken of efficiënter organiseren van onderwijs, beoordelen van studieresultaten, enzovoort. De cursus bevat verder talrijke aanwijzingen om de tijd die men besteedt aan onderwijs, doelmatiger te gebruiken. De deelnemers zullen veelal zelf actief zijn, onder meer door het houden van presentaties en het uitwisselen van ideeën en ervaringen. Deelname is voor medewerkers van de TUE kosteloos. Meer info: Harry van de Wouw, tst. 3126, of Willeke van den Einde, tst. 3396. Aankomst: tst. 3396, of w.p.v.d.einde@osc.tue.nl. Er is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. U kunt zich aanmelden tot maandag 17 november.

Océ

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten moeten donderdagmiddag voor 15.00 uur via bureau onderwijs bij voorkeur via e-mail (cursor@cur.tue.nl) en eventueel op diskette (WP 5.1) bij Cursor worden aangeleverd. Een bericht wordt één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Multidisciplinaire cursus Duurzame Ontwikkeling

Deze cursus (4 SP) start dit wintersemester en duurt tot en met het lenteterminster. Een projectgroep van 6 à 8 studenten van minstens drie verschillende faculteiten doen een opdracht afkomstig van bedrijven en onderzoekinstellingen. De inschrijving staat open voor derdejaars studenten en ouder, mits in het bezit van het P-diploma. Voor natuurkundestudenten geldt dit vak als multidisciplinair project in het vijfjarig curriculum. Het vak is verplicht voor het behalen van het TDO-certificaat. Inschrijven: bureau TDO, TEMA 1.07, vóór 20 november. Info: Dione van Noort en Arjan Kirkels, tst. 4463.

Certificaat Technisch Management

De brochures Certificaat Technisch Management zijn weer verkrijgbaar bij de Onderwijsadministratie van alle faculteiten.

Wetenschapsjournalistiek

Deze cursus start vrijdag 21 november (14.00-17.30 uur, TEMA 0.12). Inschrijven bij secretariaat Centrum voor Taal en Techniek, TEMA 0.21.

Algemene Klinische Chemie (6N085)

Zie onder de faculteit Scheikundige Technologie

IPO-colloquia

- dr. Roelof Hamberg, USIT, Philips Research ('Qualitative and quantitative evaluations of image quality in ADONIS') vrijdag 7 november, 11.00 uur, IPO colloquiumzaal.
- ir. Steven van de Par, IPO ('Binaural detection at low and high frequencies: The influence of basilar-membrane compression') vrijdag 14 november, 11.00 uur, IPO colloquiumzaal.

Inleiding Gerontechnologie (OG100)

Dit college start donderdag 4 december, 7e en 8e uur. Inschrijven: IGT, IPO 2.16, tst. 4658. Info: H. de Ridder, tst. 2015, e-mail: ridder@ipo.tue.nl.

BOUWKUNDE

Kopieerkaarten

Alle bouwkundestudenten van de generatie '96 en ouder kunnen dagelijks tussen 12.00 en 14.00 uur bij de balie van Bureau Onderwijs (HG 5.34) een gratis kopieerkaart afhalen.

Lezing Bouwtechnologiebeleid

- mr.ing. B.C. Kok, directeur R.A.V.I. ('Stormachtige ontwikkelingen in de wereld van de geo-informatie') woensdag 12 november, 15.30 uur, AUD 14.

Tussencolloquia

- Nicole Segers ('Karakter in beweging') donderdag 6 november, 14.00 uur, Videoroom/HG 4.95.
- N.C.W. Baardman ('Markt-mechaniek, een voorziening voor de Eindhovense centrum-markt') maandag 17 november, 10.30 uur, Videoroom/HG 4.95.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Robotbesturing (5P420)

Het enige schriftelijk tentamen dit studiejaar voor dit vak vindt plaats op woensdag 26 november.

Stagevoordrachten

- L.A.C. Landmeter ('Presolving LP problems in LP SOLVE by minimizing the initial constraint matrix') vrijdag 7 november, 15.30 uur, EH 10.05.
- J.P.F. Willekens ('Data collection and processing local meteorological data for telecommunications') dinsdag 11 november, 11.00 uur, EH 13.03.
- M.T.J.J. de Chateau ('Laguerre-filters met pooladaptie') woensdag 12 november, 11.00 uur, EH 6.01.

Afstudeervoordrachten

- F.W. Ahlrichs ('Simulation and optimization of a polysilicon emitter bimos process') donderdag 6 november, 11.00 uur, EEG 2.21.
- M. Bruijsten ('latchup in Epi en Bulk cmos') donderdag 6 november, 14.00 uur, EEG 2.21.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Algemene Klinische Chemie (6N085)

Dit nieuwe keuzecollege van prof.dr.ir. H. Vader start in het wintersemester en wordt

woensdag het 6e en 7e uur gegeven. Locatie: nog niet bekend. Inhoud: een overzicht (rol in de fysiologie en in de pathofysiologie) van voor diagnostiek, therapiecontrole en screening belangrijke te analyseren componenten. Tevens wordt ingegaan op de gehanteerde analysetechnieken en instrumentatie en automatisering. De collegecycle wordt afgesloten met een excursie naar de klinische laboratoria van het Sint Joseph Ziekenhuis te Veldhoven. Toetsing: het schrijven van een scriptie over een onderwerp uit de klinische chemie. Het college is ook toegankelijk voor studenten uit andere faculteiten.

Aanmelding en informatie: D. Tjallema, secr. TIA, STO 3.33, tst. 3024, <http://intranet.chem.tue.nl/6N085>.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

Studentassistent gezocht

Wij zoeken met spoed een internetter met kennis van HTML en inzicht in de faculteit TM voor onderhoud van de TM website. Het gaat om een aanstelling van een jaar voor een dag per week. Info: Janneke Vink, tst. 2951.

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Practicum Groepsproject (1P024)

Studenten die in december willen starten met dit practicum en voldoen aan de toelatingseis (deelname aan PP-vakken), wordt verzocht zich in te schrijven bij Bureau Stages en Internationalisatie, PAV A8a, ma t/m vr tussen 09.00-12.30 uur. De sluitingsdatum voor inschrijvingen ligt op 14 november.

TECHNIEK EN MAATSCHAPPIJ

Afstudeervoordrachten

- Maud Savelsbergh ('Omgevingsbeleving van vakantieparken') dinsdag 11 november, 11.00 uur, DG 0.04.
- Jannigje Gerritzen ('Analyse van CommonSpace') dinsdag 11 november, 11.00 uur, PAV M-1.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Datumwijziging diploma-uitreiking

De diploma-uitreiking voor W van maandag 3 november is verplaatst naar maandag 1 december, dit in verband met een te geringe aanmelding.

Onderwijsbureau gesloten

Het Onderwijsbureau is gesloten op de middagen van de volgende data: 17, 18, 19 en 21 november.

Afstudeercolloquium

- J.C. van der Hoeven ('Multicomponent flow in a static mixing device') donderdag 13 november, 10.00 uur, WH 0.05.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Toegepaste kansrekening (2S140)

Het tweede deel van dit vak zal schriftelijk getentamineerd worden op maandag 24 november van 9.00-10.30 uur in HG 6.96. Inlichtingen: J. Einmahl, HG 9.24, tst. 2499.

Computeralgebra (2F771)

Dit studiejaar wordt van dit vak geen schriftelijk tentamen afgenomen. Dus het geplande schriftelijke tentamen op maandag 24 november en de schriftelijke herkansing vinden niet plaats. Het wordt afgerekend door middel van opdrachten. Inlichtingen: C. van Walt van Praag, HG 8.83.

PP-colloquium Wiskunde

- dr.ir. H.J.C. Huijberts ('(Almost) everything you always wanted to know about nonlinearity, but were afraid to ask') woensdag 12 november, 10.45-11.30 uur, HG 6.96.

Colloquium Kansrekening en Statistiek

- dr. F.P.A. Coolen, University of Durham, Engeland ('Imprecise predictive inference based on low stochastic structure assumptions') woensdag 12 november, 11.40 uur, HG 6.05.

Info: A. Di Bucchianico, tst. 2902, <http://www.win.tue.nl/math/bs/statistics/seminar/>.

Lezingenavond WIRE

Het thema van de lezingenavond van WIRE op vrijdag 28 november, 20.00 uur, in het Dorint Hotel luidt 'Can mathematics be applied in telecommunication?'. Gratis voor leden van WIRE, AIME en VIE, fl. 5,- voor studenten, fl. 10,- voor overigen. Info: Erik Diks, tel. 026-3237242, e-mail: ediks@baan.nl.

PrintPartners

Verkiezingen TUE 1997

De ingediende kandidatenlijsten zijn in een openbare zitting van het Centraal Stembureau (CS) op 22 oktober door het Centraal Stembureau geldig verklaard. Tevens heeft het CS besloten de op de kandidatenlijsten voorkomende kandidaten te handhaven met inachtneming van de besluiten in b., c. en d. van het procesverbaal d.d. 22 oktober. Tijdens de

termijn van bezwaar is tegen dit besluit schriftelijk bezwaar gemaakt bij het College van Bestuur. In afwachting van de uitspraak van het College van Bestuur op deze bezwaren, heeft het CS in de zitting van 30 oktober de verzamellijst van de kandidatenlijsten voorlopig vastgesteld. Tevens heeft het CS in het openbare deel van deze zitting door middel van loting een lijstnummer aan de kandidatenlijsten toegekend. De namen van de desbetreffende kandidaten zijn reeds eerder in Cursor 11 van 30 oktober bekend gemaakt.

Het CS heeft vastgesteld dat voor de geleding personeel van de faculteitsraad van de faculteit Werktuigbouwkunde, voor de geleding studenten van de faculteitsraad van de faculteit Elektrotechniek en voor de medezeggenschapsraad van het IPO niet meer kandidaten zijn gesteld dan er zetels te vervullen zijn. Door toepassing van artikel 9.31 lid 6 juncto artikel 9.37 lid 3 van de WHW heeft het CS besloten dat voor deze geledingen alsmede voor de medezeggenschapsraad IPO geen verkiezing plaatsvindt en de desbetreffende kandidaten geacht worden te zijn verkozen.

De volgende lijstnummers zijn toegekend:

* UNIVERSITEITSRAAD

- Lijst 1: Groepering 'P-UR'
Lijst 2: Groepering 'PF'
Lijst 3: Groepering 'Groep één'

* FACULTEITSRADEN

- Faculteit Technologie Management

- Lijst 1: Groepering 'Personeel'
Lijst 2: Groepering 'Bedrijfskunde'
Lijst 3: Groepering 'TM 1'
Lijst 4: Groepering 'TEMA'

- Faculteit Wiskunde en Informatica

- Lijst 1: Groepering 'Promovendi+'
Lijst 2: Groepering 'Personeel Wiskunde en Informatica'
Lijst 3: Groepering 'StudentenRaad/GEWIS'

- Faculteit Technische Natuurkunde

- Lijst 1: Groepering 'Studenten N'
Lijst 2: Groepering 'Lijst N'

- Faculteit Werktuigbouwkunde

- Lijst 1: Groepering 'Studenten W WMT en BMT'

- Faculteit Elektrotechniek

- Lijst 1: Groepering 'OBP'
Lijst 2: Groepering 'WP'

- Faculteit Scheikundige Technologie

- Lijst 1: Groepering 'Ons Aller Belang'
Lijst 2: Groepering 'JAPIE'

- Faculteit Bouwkunde

- Lijst 1: Groepering 'Bouwkunde'
Lijst 2: Groepering — (studenten)
Lijst 3: Groepering 'Lijst Bouwkunde Promovendi'

* DIENSTRADEN

- Overige Centrale Diensten/Stan Ackermans Instituut

- Lijst 1: 'HDMIS en HHAHW'
Lijst 2: 'Waterham'
Lijst 3: 'Santucci - Van den Berg'

- Het Facilitair Bedrijf

- Lijst 1: 'FB 'een''

- Rekencentrum/Bibliotheek

- Lijst 1: 'Van den Bosch'

Kennisgeving van de stemming

Op 20 november worden de kennisgevingen van de stemming verzonden voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, de faculteitsraden en de dienstraden. De stemming vindt plaats op donderdag 4 december. Op de kennisgeving van de stemming is onder andere vermeld bij welk stembureau en voor welke raad/raden men zijn stem kan uitbrengen. Men dient er rekening mee te houden dat men zich voldoende kan legitimeren. Een geldig legitimatiebewijs kan bijvoorbeeld zijn: een paspoort, een rijbewijs, een collegekaart of een ander legitimatiebewijs met foto.

De volgende stembureaus zijn op 4 december geopend van 9.00 tot 17.00 uur, en gevestigd op de volgende plaatsen:

1. Faculteit Technologie Management en Instituut voor Perceptie Onderzoek: Paviljoen L10
2. Faculteit Wiskunde en Informatica: HG 6.07
3. Faculteit Technische Natuurkunde: N-laag 01.56
4. Faculteit Werktuigbouwkunde: W-hoog zaal 1.102
5. Faculteit Elektrotechniek: E-hoog, Jonkerzaal, vloer 1
6. Faculteit Scheikundige Technologie: collegezaal STO 1.91
7. Faculteit Bouwkunde: Hoofdgebouw 4.95
8. Overige centrale diensten (SAZ/SPO/SFA/IAD/SPB/Secr.TUE/SAI/VGB/OSC)/SAI: bestuursgebouw, zaal 2
9. STU/FAB/RC/Bibl: hoofdgebouw, hal/nabij Heronhal

Stemmen bij volmacht

Het Centraal Stembureau wijst op de

mogelijkheid om te stemmen bij volmacht. De eigen kennisgeving van de stemming dient dan overgedragen te worden aan een andere kiesgerechtigde. Hierbij dient met het volgende rekening te worden gehouden:

- de kiesgerechtigde die men machtigt, dient te behoren tot hetzelfde stembureau en dezelfde geleding (personeel of studenten);
- de kiesgerechtigde die gemachtigd wordt, mag niet meer dan twee aanwijzingen als gemachtigde aannemen;
- een gemachtigde kiesgerechtigde mag de desbetreffende volmacht-

stemmen uitsluitend gelijktijdig met zijn eigen stem uitbrengen.

Het Centraal Stembureau is gevestigd in het bestuursgebouw, kamer 3.03; tst. 2133.

Rectificatie kandidatenlijst 'Groep één'

In Cursor 11 van 30 oktober staat op de kandidatenlijst van de studenten-geleding van de universiteitsraad bij de groepering 'Groep één' op nummer 7 Naniek van Dun vermeld. Dit moet zijn: Moniek van Dun.

Vereniging Eigen huis

Techniek bedrijven '97

Orkater levert kritiek op de consumptiemaatschappij

Wat moet je als asbakkenfabrikant gaan produceren als blijkt dat er al genoeg asbakken zijn in de wereld en je bedrijf met sluiting wordt bedreigd? Het antwoord luidt simpelweg: niets. Er worden al genoeg overbodige spullen gefabriceerd, dus aan niets zal wel een grote behoefte bestaan, zo redeneren de arbeiders. Bovendien blijft op die manier hun baan behouden. Aanstane dinsdag is de muzikale voorstelling die theatergroep Orkater van het toneelstuk 'De Nietsfabriek' maakte, te zien in de Stadsschouwburg. Lezers van Cursor ontvangen fl. 7,50 korting op de toegangsprijs. Dat is niet niets.

door
Huibert
Spoorenberg

Een Nietsfabriek produceert dus niets, maar dat betekent niet dat er niets gedaan wordt. Menig ploegleider zou maar wat jaloers zijn op het enthousiasme waarmee er 'gaten in alle maten' worden gemaakt. PC Hooftprijs-winnares Judith Herzberg schreef het stuk zes jaar geleden oorspronkelijk voor haar kleinkinderen. Ze levert erin kritiek op de consumptiemaatschappij en op alles waarvan zij vindt dat het nergens toe dient, zoals met name de wapenindustrie. En passant is het ook een ode aan de eenvoud. Maar juist omdat het voor haar kleinkinderen bedoeld was, wilde ze het niet te moraliserend maken. Ter voorbereiding las Herzberg een hele stapel sociaal-economische filosofische vakliteratuur, maar

van ecologisch pamflettisme is niets te bekennen. 'Orkater wilde van 'De Nietsfabriek' een voorstelling voor alle leeftijden maken en dat is volgens mij ook gelukt', vertelt Mouna Goeman Borgesius, één van de acteurs in het stuk. 'Toch hebben we niets veranderd aan de oorspronkelijke tekst van Herzberg. Maar het is geen verhaal van begin tot eind. De scènes staan los van elkaar, waardoor het een soort stripverhaal wordt. Eigenlijk is het nog het meest te vergelijken met de Viewmaster die je als kind had.'

Sprookje

Goeman Borgesius (36) speelt in het stuk de moeder, mevrouw Walswerk, wier man op een dag ontdaan thuis komt, maar op de vraag wat er aan de hand is slechts antwoordt: niets. Naast dit echtpaar en hun zoon figureren in het stuk de fabrieksarbeiders en directeurs. Het leuke aan De Nietsfabriek vindt Goeman Borgesius dat er veel in gezongen

wordt. 'Het is toch een ander soort toneelspele dan we gewend zijn. Het is ook allemaal op rijm en dat geeft het een bepaalde sfeer.' Zoals gebruikelijk bij voorstellingen van Orkater (een samentrekking van orkest en theater) worden de acteurs in het stuk bijgestaan door een achttal muzikanten. Huiscomponist Gerard

Atema zette een groot deel van de tekst op muziek en regisseur Evert van der Meulen maakte een zeer inventief decor. De Nietsfabriek is een moeilijk toneelstuk en heeft daarom lang in de kast gelegen, voordat Orkater het oppikte', aldus Goeman Borgesius. 'Het is naar mijn mening zeer muzikaal en beeldend. Maar dat is een smaakkwestie en dat is ook de reden waarom de recensies nogal verschillend zijn. Het is in ieder geval precies volgens Evert zijn stijl een soort sprookje geworden. Een lekkere avond uit waarbij je je ogen goed de kost kunt geven.'

Deze bon geeft fl. 7,50 korting op de voorstelling 'De Nietsfabriek' van Orkater op dinsdag 11 november om 20.15 uur in de Stadsschouwburg. De korting geldt voor alle rangen, die nu tussen de fl. 16,50 en fl. 23,50 kosten. De bon is geldig voor maximaal vier personen.

Scène uit 'De Nietsfabriek' van Orkater: een muzikaal sprookje zonder pamflettisme. Foto: Ben van Duin

'Spanning & Spinazie', de twee gezichten van Pater Moeskroen

'De band met twee gezichten', zo noemt multi-instrumentalist Adje Grooten zijn folk-pretpopgroep Pater Moeskroen. De groep die bekend staat om zijn uitbundige feestmuziek, begon onlangs aan haar derde theatershow 'Spanning & Spinazie'. De lol en hilariteit die Pater Moeskroen eigen is komt hierin minder aan bod, terwijl de muziek meer op de voorgrond staat. Zondag 9 november zijn ze in de Stadsschouwburg.

theatershows kunnen we een hoop dingen kwijt die we anders niet doen. Daarbij bereiken we ook een heel ander publiek. Al is het wel de bedoeling om na deze tournee weer een feest-cd op te nemen, die in de lente van volgend jaar uit komt.'

Buitenland

De band timmert, ondanks het Nederlandstalige repertoire, ook in het buitenland aardig aan de weg. 'We hebben pas nog op het 'grootste folkfestival van het vasteland' gestaan in het Belgische Dranouter, samen met bands als de Levellers en Finse en Ierse acts. De taal was geen probleem en volgend jaar spelen we waarschijnlijk op een Deens festival.' De teksten van Pater Moeskroen komen meestal van de hand van Grooten. 'Inspiratie haal ik uit stripverhalen en van Monty Python en Jiskefet, maar tegenwoordig ook uit het dagelijks leven.' De band bestaat in januari twaalf jaar en begon in café's en op straat met optreden. Grooten: 'Zes jaar geleden braken we door met de hit 'Roodkapje'. Dat is het beste en het slechtste dat ons ooit overkwam. We kregen er nationale bekendheid door, maar we worden er nu nog steeds mee geassocieerd. Dat is af en toe wel vervelend, zoals bij zo'n nieuwe theatershow.'

Pater Moeskroen begint 9 november om 20.15 uur in de Grote Zaal van de Stadsschouwburg. Kaarten kosten fl. 31,-, fl. 28,- en fl. 24,-.

AGENDA

Donderdag 6 november

Cinema Classique: 'Stalker' van Andrei Tarkovski; blauwe zaal, auditorium, met om 19.30 uur een inleiding door Benno Spijker. (*)

Tot 12 november

'Sleeping Beauty': topstukken uit de kelders van het Van Abbemuseum.

Tot 12 december

Aquarellen van Yvonne de Vries in de centrale leeszaal van de bibliotheek, hoofdbouw. (*)

Donderdag 6 november

Nieuwe films Plaza: 'Kids return' van Takeshi Kitano (weekfilm); komisch familiedrama 'Marvin's Room'; 'Love Serenade' over het kleine aantal aantrekkelijke mannen in een woestijndorpje. Rembrandt: 'Paradise Road'

over vrouwen in een Japans kamp die overleven dankzij de muziek.

Super Nuver speelt 'Vlees en bloed', nieuwe versie van het heftige 'The Family'; Plaza, 20.30 uur.

Vrijdag 7 november

Concert van The Melvins (grunge) en powerkwintet Shearer; Effenaar, 20.30 uur.

Optreden van P.B. Sandwich, muzikanten die rappen over pindakaas; Kraaij & Balder, va. 21.30 uur. (*)

Zaterdag 8 november

Het Helikonorkest speelt werk van Pucini en Prokofjev; Muziekcentrum, 20.15 uur.

'O,o,o' ofwel 'De Mensenhater' (Molière) voor drie acteurs en tien personen; Plaza, 20.30 uur.

Zondag 9 november

Guus Boers, Smartlappenfestival-winnaar met publieksprijs & Zilveren Traan, treedt op bij Kraaij & Balder (Strijpsestraat); va. 15.30 uur. (*)

Snowy White (ex-Thin Lizzy en 'My Bird of Paradise') met The White Flames; Café Wilhelmina, 16.00 uur.

Makake, illuster combo met accordeon, bas, drum, sax, percussie en conga's in Kaffee de Groot, vanaf

17.00 uur. (*)

Pater Moeskroen, 'Spanning & Spinazie', Stadsschouwburg, 20.15 uur.

Cabaretier Marc Scheepmaker speelt 'Struisvogel onthoofd'; Grand Café Berlage, 21.00 uur. (*)

Optreden van Eindhovense hardfolkband The Watchman; Mijnheer van Dijck (Stratumseind 2), 21.30. (*)

Maandag 10 november

Concert van 1 step, 7 seas; Jazzcafé Wilhelmina, va. 21.30 uur.

Dinsdag 11 november

Orkater speelt 'De Nietsfabriek'; Stadsschouwburg, 20.15 uur.

Reis om de wereld in 80 dagen: folk- en funkoptreden van de Dave Mangene (USA), zanger van Grin; Kraaij & Balder, 21.21 uur.

Erwin Nijhoff (Prodigal Sons) treedt met zijn Friends op bij Mijnheer van Dijck; 22.00 uur. (*)

Woensdag 12 november

E-Zone: 'Death Race 2000', voorloper van het omstreden videospelletje 'Carmagaddon', daarna De Hågströms live; Effenaar, 21.00 uur.

Aankondigingen met de aanduiding (*) zijn gratis

door
Wouter
Dielesen

'Spanning & Spinazie is veel professioneler opgezet dan de vorige twee theaterprogramma's', vertelt Grooten. 'De eerste show, 'Psalmenstrand', had veel te veel acts en te veel flauwekul. 'Wilde Liefde' was al een stuk professioneler, maar we waren er nooit echt tevreden over. Voor de nieuwe show gebruiken we minder decors, maar mooiere kostuums. Het is wat somberder en minder beweeglijk, maar oogt daardoor wel beter. We gebruiken zelfs films die geprojecteerd worden op een groot videoscherm.' Niet alleen de nieuwe show van het septet is serieuzer, zo ook de nieuwe cd 'Spanning & Spinazie'. De lol en de pretpop (een combinatie van pop en Ierse volksmuziek, zoals de Pogues speelde) maakte plaats voor jazz en cabaretse nummers. Grooten: 'Verandering van spijs doet eten. Die uitdrukking past wel bij ons. Het gaat af en toe vervelen om alleen maar te beuken en te feesten. In de

Cultu-r

SSHE-voorzitter Toon van Merode:

'Wij trachten de kale huur zo laag mogelijk te houden'

Het gaat goed met de Stichting Studentenhuisvesting Eindhoven want de SSHE bouwt volop in de stad. Vanaf januari volgend jaar zijn de panden aan de Heezerweg en een deel van het Fellowtel te huur en verder is er een plan ingediend om 76 nieuwe eenheden aan de Hemelrijken te bouwen. En wellicht gaat de SSHE in de toekomst ook panden verhuren van andere woningbouwcorporaties. Voor de uitvoering van de plannen voor de Stuiwerstraat moet de SSHE echter wachten op een uitspraak van de Raad voor Monumentenzorg.

Anderzijds gaat het minder goed. Het is geen uitzondering meer dat studenten bijna hun hele beurs moeten besteden aan het huurgeld. Cursor sprak hierover met Toon van Merode, de voorzitter van de SSHE.

Het Fellowtel, gevestigd op de hoek Pastoor Petersstraat en de Hemelrijken, is bedoeld voor buitenlandse studenten en medewerkers van de TUE, waar ook een Nederlandse sectie aan is gekoppeld. Daar zou ook een ontmoetingsruimte komen, maar dat Fellowcentre gaat niet door. Er is een grotere toeloop van buitenlandse huurders die hun gezin mee willen nemen, en daar worden nu extra appartementen voor gebouwd. In plaats van het Fellowcentre kunnen ze, met de medewerking van het CvB, terecht op de TUE of in de Bunker, al dan niet onder de hoede van organisaties als de ING of IRCE, of op eigen initiatief.

De situatie in de Stuiwerstraat doet nog het meest denken aan die van de nieuwbouw van het Van Abbemuseum. De bouwvergunning is al verstrekt in '95, de subsidiebeschikking was al een jaar eerder binnen. Maar waar de SSHE wil bouwen staan nu twee huizen uit het begin van deze eeuw, die gekraakt zijn. De krakers willen die twee panden behouden door ze op de monumentenlijst te laten plaatsen. De SSHE moet wachten met bouwen tot hier een uitspraak over is gedaan. Van Merode verwacht binnenkort, maar in elk geval dit jaar nog, een voor de SSHE positieve uitslag. Het nieuwste bouwplan is gesitueerd aan de Hemelrijken, naast het voormalige klooster en het Fellowtel, beide in bezit van de

SSHE. Het betreft het oude gebouw van de school De Kempenpoort, waar 76 eenheden komen. Daar wordt tevens het nieuwe kantoor van de SSHE in gehuisvest, dat verhuist in verband met alle verbouwingen in de Bunker. Zonder ruimte van de Stuiwerstraat heeft de SSHE nu zo'n 1500 studenten-eenheden in bezit.

Succesje

Eindhoven kent nog steeds de 10%-maatregel, waardoor er niet meer dan tien procent van een straatdeel kamersgewijs verhuurd mag worden. Om te voorkomen dat huurders hierdoor op straat komen te staan, heeft de gemeente Eindhoven enkele jaren geleden besloten dat de woningcorporaties voor vervangende woonruimte moeten zorgen. Er zouden tachtig nieuwe eenheden komen, die de SSHE inmiddels voor zijn rekening heeft genomen. Daarnaast moeten er enkele honderden panden geschikt voor studentenhuisvesting worden gemaakt. De andere corporaties vroegen aan de SSHE om die in beheer te nemen, alleen is het nog steeds nog onduidelijk om welke panden het zal gaan.

Dat de huurders het financieel niet makkelijk hebben is bij de SSHE al langer bekend. Het Gemeenschappelijk Overleg Studentenhuisvesting (GOS), waarin alle SSH's vertegenwoordigd zijn, heeft in Den Haag gelobbyd bij staatssecretaris Tommel. Die wilde de individuele huursubsidie voor onzelfstandige eenheden (met gemeenschappelijke voorzieningen) afschaffen.

Van Merode: 'We hebben een klein succesje geboekt. De huursubsidie blijft gehandhaafd voor complexen waar die subsidie voor gold. Voor nieuwe gebouwen en gebouwen die nog niet in exploitatie zijn genomen, maar waarvan de investeringssubsidie al voor 1 juli 1997 is toegekend, wordt individueel bekeken of men de subsidie krijgt. De criteria hiervoor zijn mij echter nog niet bekend. Panden van na 1 juli '97 met onzelfstandige eenheden krijgen de individuele huursubsidie niet meer.'

Belasting

Het GOS probeert ook om de gemeentelijke belastingen kwijt te

door
Gerard
Verhoogt

Toon van Merode (links op de voorgrond) hier bij het bereiken van het hoogste punt van de nieuwe eenheden van de Stichting Studentenhuisvesting Eindhoven aan de Heezerweg. Foto: Bram Saeys

laten schelden. Het gaat om onroerend goed- en zaakbelasting en reinigingsrechten, die naar ratio van het inkomen worden berekend. Het gaat gemiddeld om zo'n 250 gulden per jaar. Van Merode: 'Die aanslagen komen bij de eigenaar terecht, in dit geval de SSHE, en niet bij de huurder. Als die belastingplichtig was zou hij kwijtschelding krijgen. Nu moeten onze huurders die belasting wel betalen, terwijl andere huurders in een vergelijkbare situatie, kwijtschelding krijgen. We onderhandelen hierover onder meer met vertegenwoordigers van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, maar het is een kwestie van lange adem.'

Van Merode vervolgt: 'Wij spannen ons tot het uiterste in om de kale huur zo laag mogelijk te houden. Ik zou niet weten hoe we zuiniger kunnen zijn, bij een sluitende exploitatie. Maar de prijsstijgingen zijn vooral de wijten aan externe factoren, waar wij niet onderuit kunnen.' Het gaat hierbij om bouwtechnische besluiten (isolatie, de energie-prestatienorm), stijgende grondprijzen, verdubbeling van de aansluitkosten door de NUTS-bedrijven, ECO-tax en de gemeentelijke heffingen. Daartegenover worden de overheidssubsidies bijna helemaal teruggedraaid. De gemiddelde

huurstijging is vorig jaar teruggebracht van 4,5 procent naar 3,8 procent. Met de NUTS-bedrijven wordt gekeken naar mogelijkheden om energie te besparen, maar dit hangt ook af van het gebruikspatroon, bijvoorbeeld wel of geen gebruik maken van de daluren.

Solidariteit

De SSHE is, zoals elke corporatie, beperkt in haar mogelijkheden. Van Merode: 'Woningcorporaties mogen niet aan inkomenspolitiek doen, wij moeten zorgen voor de continuïteit, zonder winstoogmerk. Ons enige voordeel op dit moment is de lage rentestand, waardoor we goedkope leningen konden afsluiten voor de komende tien jaar. Maar de huurprijzen kunnen niet mee laten fluctueren met de rentevoet.' Sinds anderhalf jaar berekent de SSHE de huren op een andere manier. Volgens sommige huurders leidt deze 'gedwongen solidariteit' ertoe dat bewoners van oude (goedkope) woningen betalen voor de bouw van nieuwe en duurdere panden. Van Merode: 'Zo zit het niet in elkaar. Met het nieuwe systeem is de huur afhankelijk van de kwaliteit van de woning, vroeger was dat van toevoersfactoren als de toenmalige subsidies. Sommigen zullen nu

teleurgesteld zijn, vooral wie eerst in een goedkoop huis woonde en eigenlijk te weinig betaalde. Nu is de prijs-kwaliteitsverhouding reëel. In het begin waren er wel veel vragen, maar het is uitvoerig bediscussieerd met de vertegenwoordigers van de bewoners, maar niemand heeft een bezwaarschrift ingediend.'

Sommige huurders vinden dat hun vertegenwoordigers regelingen hebben toegestaan zonder hun inspraak. Wat de vraag oproept of de huurdersvertegenwoordiging nog wel functioneert. Van Merode: 'Jazeker, maar ik merk wel dat die onder druk komt te staan. Studenten hebben steeds minder tijd sinds de prestatiebeurs en de daarmee gepaard gaande studiedruk. Er komen ook minder onderwerpen bij het overleg ter sprake en het vinden van nieuwe bestuursleden wordt steeds moeilijker. Er zijn steeds vaker mutaties en het kost nieuwe studenten steeds meer tijd om zich in te werken. Vroeger draaiden studenten gemiddeld drie jaar als vertegenwoordiger mee in de bewonersraad, nu is dat ongeveer anderhalf jaar. Maar we proberen het op het huidige niveau te handhaven.'

Op zaterdag 8 november kunnen geïnteresseerden op twee plaatsen terecht om nieuwe eenheden van de SSHE te bekijken. De eerste plaats betreft de 32 eenheden van de Nederlandse sectie bij het Fellowtel, die men van 10.00 tot 13.00 uur kan bezichtigen. De woningen voor de buitenlandse gasten zijn te huur vanaf begin maart '98, de Nederlandse sectie vanaf januari, evenals de 32 nieuwe appartementen aan de Heezerweg. De nieuwe eenheden aan het begin van de Heezerweg zijn van 12.00 tot 15.00 uur te bekijken. In verband met deze dubbele kijkdag kunnen gegadigden deze keer geen voorkeur voor een appartement of eenheid aangeven, maar alleen kiezen voor het complex.

Verhuizing van Bouwkunde naar gerenoveerd T-hoog is rond

door
Gerard
Verhoogt

In eerste instantie reageerde het faculteitsbestuur van Bouwkunde negatief op het voorstel van het College van Bestuur om T-hoog te renoveren. De voorkeur ging uit naar nieuwbouw, omdat T-hoog in een deplorabele staat verkeerde. Rikhof: 'Het is een moeilijk gebouw, met verdiepingshoogtes van zo'n 5,5 meter. Je kunt er wel een diepe lichtinval in maken omdat het een grote diepte heeft (31 x 42 meter), terwijl een standaard modern kantoorgebouw hooguit twintig meter diep is. Verder moet je onder meer de hele gevel strippen en een nieuwe aanbrengeen.'

Op aandringen van het CvB om het gebouw toch te gebruiken in het kader van de duurzaamheid, werd er nog eens gekeken naar de mogelijkheden voor hergebruik.

Uithollen

Rijksbouwmeester Wytze Patijn adviseerde vervolgens om T-hoog van binnen uit te hollen. Door het hele gebouw heen worden er stukken uit de vloer gehaald, zodat er een soort atrium ontstaat met een enorme vide met liften en kortsluitingen tussen de verdiepingen. Hier kan dan het onderwijs- en personeelsgedeelte, inclusief de ontwerpateliers, gehuisvest worden. Dat neemt zo'n 8000 vierkante meter in beslag. Deze keuze impliceert tegelijk dat de laboratoria elders ondergebracht moeten worden. Het gaat onder meer om het laboratorium voor akoestiek, het laboratorium voor constructie en materiaalkunde en het lichtlaboratorium, alles bij elkaar zo'n 5000 vierkante meter. Daarvoor komen de onderbouw van T-hoog (inclusief een nieuwe entree), de FT-hal of de CT-hal in aanmerking.

Hol het oude gebouw van Scheikundige Technologie van binnen uit, zodat er een enorme vide ontstaat, met daaromheen ruimte voor het geven van onderwijs en voor de medewerkers. Dat is het voorstel van Wytze Patijn, rijksbouwmeester en supervisor van het Masterplan van de TUE, voor de nieuwe huisvesting van de faculteit Bouwkunde. 'Je verliest dan wel een aantal vierkante meters, maar je houdt toch een bruikbare vloeroppervlakte over, en je kunt er een heel bijzonder gebouw van maken', aldus ir. Herman Rikhof, directeur bedrijfsvoering van Bouwkunde en voorheen voorzitter van de projectgroep Stedenbouw voor het Masterplan TUE. Binnenkort benoemt men een aantal architecten die gaan kijken of en hoe deze plannen verwezenlijkt kunnen worden. Bovendien zal er ook geëxperimenteerd worden met flexibele werkplekken. Als alles meezit kan het gerenoveerde T-hoog in 2000 betrokken worden.

Het faculteitsbestuur en het CvB hebben hier afgelopen vrijdag overeenstemming over bereikt. Er zullen vier of vijf architecten uitgenodigd worden om deze opzet verder uit te werken. Als hun voorstellen voor januari '98 bekend zijn, kan de sloop van T-hoog beginnen. Dan kan er in 1999 gebouwd worden en zou Bouwkunde in 2000 in de nieuwe behuizing kunnen trekken.

Kantoorconcepten

Het is bekend dat er gerenommeerde architecten bij de faculteit werken zoals Jo Coenen en ook Hubert Jan Henket, die gespecialiseerd is in de renovatie van oude gebouwen. Henket verbouwde onder andere het Teylers Museum, Boymans van Beuningen en het Singermuseum. Dat er medewerkers van de faculteit bij de renovatie betrokken worden, lijkt dan logisch. Rikhof: 'Er is een adviesgroep waar een aantal hoogleraren van Bouwkunde inzit: prof.ir. Paul Rutten, prof.ir. Cees Kleinjan, prof.ir. Jan Westra en prof.ir. Nico

Hendriks. Die groep beoordeelt de plannen op aspecten als bouwfysica, klimaatbeheersing en de constructie. Misschien zitten er ook architectuurdocenten van ons bij de geselecteerden, die Patijns plannen uit gaan werken. Maar daar is niets over afgesproken; de definitieve selectie maken Patijn en het CvB.'

In het nieuwe gebouw zal ook geëxperimenteerd worden met flexibele werkplekken. Dit werd een hot item in de kantorenbouw sinds Interpolis zijn nieuwe pand in Tilburg bouwde. Daar boekte men een ruimtebesparing van twintig procent door minder te werken met vaste kamers en door werk- en overlegplekken te scheiden. Daartegenover stonden uitgebreide computerfaciliteiten en uiteraard een systeem om alle spullen op te bergen. Bouwkunde wil uiteraard een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van deze nieuwe kantoorconcepten, maar heeft daar ook een praktische reden voor. De faculteit krijgt steeds meer parttime medewerkers, op een totaal van 180 fte's is er bijna een dubbel aantal mede-

Vanuit hier moet men in het gerenoveerde gebouw T-hoog tot aan het dak kunnen kijken. Foto: Bart Overbeek

werkers. Efficiënter met de beschikbare ruimte omgaan kan door de 'hokjes-architectuur', waarbij elke docent in principe zijn eigen kamer heeft, te verlaten. Dit principe heeft uiteraard weer gevolgen voor de klimaatbeheersing, de bouwfysica en developbouw.

Masterplan

De renovatie van T-hoog staat niet op zich, maar maakt deel uit van het Masterplan, waar al in 1994 mee werd begonnen. Het stedenbouwkundig plan is onlangs afgerond en vormt de onderlegger voor alle verbouw- en nieuwbouwplannen die nu op stapel staan. In totaal gaat het om drie gebieden van het TUE-terrein. Allereerst betreft het het Dommeldal, dat met zijn mooie ligging het visitekaartje van de TUE is, maar dat nu opgeknapt wordt omdat het in de loop der jaren verwaarloosd is. Als tweede is er het bosgebied bij het paviljoen ten noord-westen van het TUE-terrein. Dit terrein is nog bijna in de natuurlijke staat, met bos en hei, en blijft als zodanig gehandhaafd. Als laatste wordt het middengebied met de gebouwen van de TUE onder de loep genomen. Dat gebied wordt grondig opgeknapt, inclusief de renovatie

van het hoofdgebouw en T-hoog en de nieuwbouw voor Natuurkunde en Elektro. Alle gebouwen worden geconcentreerd rond 'de looper'; een centraal binnengebied dat van de Dommel tot aan Natuurkunde loopt en langs het nieuwe gebouw van Scheikunde komt te liggen. Het gebied wordt autovrij, met exclusieve bestrating en groenbeplanting. Daardoor zijn er extra toegangen en parkeergelegenheid nodig. Er komt een nieuwe toegang aan de Kennedylaan, die ook meteen het auditorium beter tot zijn recht laat komen. Bovendien is er een nieuwe toegang aan de professor Dorgelolaan gepland, die TNO ontsluit. De fietsroute komt langs de Dommel te liggen, dus het Dommeltunneltje onder de OL Vrouwestraat gaat weer open en ook het Limbopad wordt opgewaarderd. Verder wordt het loopbruggensysteem aangepast, omdat dat nu te onoverzichtelijk is. Er komt een centrale as, die van het auditorium naar het hoofdgebouw loopt, en die zich voortzet via Werktuigbouwkunde naar Natuurkunde, met zijgangen naar het nieuwe en oude gebouw van Scheikunde.

Aio's willen betere voorbereiding op arbeidsmarkt

Wanneer universiteiten hun promovendi beter voorbereiden op een functie buiten de wetenschap, snijdt het mes aan twee kanten. De onderzoeker is gemotiveerd om sneller te promoveren, want hem wacht immers een glanzende carrière in het bedrijfsleven - en de universiteiten draaien niet langer op voor de wachtgelduitkeringen van hun anders tot werkloosheid gedoemde onderzoekers. Vanwege bezuinigingen en een sterk vergrijzend personeel bieden de universiteiten slechts één op de vijf aio's na zijn promotie een baan als wetenschapper aan. Het Laioo komt met deze suggestie nu sommige universiteiten overstappen op het bursalenstelsel. Daarin krijgen aio's een beurs in plaats van salaris en een arbeids-

door
Matthé ten
Wolde
HOP

contract. Zij maken na hun promotie geen aanspraak op een wachtgelduitkering, die op de begroting drukt van een universiteit. Het bursalenstelsel verlost de universiteiten van het wachtgeldprobleem, erkent het Laioo. Maar nu jonge academici de komende jaren erg gewild zijn op de arbeidsmarkt, zullen maar weinig studenten op een bursaal-onderzoeksplaats solliciteren. En als zij dat al doen, waarschuwt het Laioo, dan is het risico groot dat zij hal-

Zolang universiteiten hun promovendi nauwelijks uitzicht kunnen bieden op een vaste baan als wetenschapper, moeten zij assistenten-in-opleiding (aio's) beter voorbereiden op een baan in het bedrijfsleven. Dat schrijft het Laioo, dat de belangen behartigt van alle 7000 aio's en onderzoekers-in-opleiding in Nederland.

verwege alsnog bezwijken voor een aantrekkelijke baan in het bedrijfsleven. Tot dusver promoveert de gemiddelde aio pas na zeven jaar. Geen best resultaat, erkent het Laioo, die de oorzaak zoekt in het 'onprofessionele begeleidingsklimaat' bij universiteiten. Hoogleraren die aio's slecht begeleiden, zo schrijft het Laioo, moeten vervangen worden en een financiële straf opgelegd krijgen.

Rijksbouwmeester Wytze Patijn

Patijn is sinds begin 1997 supervisor en coördinator van de uitvoering van het Masterplan. Daarover adviseert hij het CvB, evenals hij dat zal doen bij de keuze van de architecten die worden ingeschakeld. Verder is hij betrokken bij de verbouwing van het hoofdgebouw en de W-

hal en de verdere stedenbouwkundige uitwerking in het Masterplan. Ir. Rudie Uytengaak, voormalig hoogleraar bij Bouwkunde, neemt de nieuwbouw van Natuurkunde voor zijn rekening.

Rugby: de team-achtigste van alle teamsporten

Rugby staat niet bekend als een vrouwensport. Het beeld doemt op van uit de kluiten gewassen ploeters die duwen en trekken op een modderig veld, met na afloop een dorstige derde helft. Dat klinkt erg mannelijk. Toch verdient dit beeld enige correctie, meent Katelijne Hertogs, vijfdejaars bedrijfskunde. Rugby is namelijk zowel een fysiek harde sport als een spel dat een behoorlijke portie inzicht vraagt. Die combinatie maakt het volgens haar een erg leuk spelletje, dat ook vrouwen zeker mogelijkheden biedt. Bovendien, om een ander vooroordeel te ontcrachten: 'Je hoeft geen tachtigtonner te zijn om te het te kunnen spelen.'

door
Maurice
Schaeken

Met rugby vult Katelijne Hertogs een belangrijk deel van haar week. Ze traint bij het team van THE Elephants en voor district Zuid en bij de nationale selectie. Momenteel speelt ze bij Oranje nog in de B-selectie, maar als volgend jaar het WK voor vrouwen op het programma staat, hoopt ze bij de eerste vijftien te horen. In een rugby-veld treden twee teams van vijftien spelers in het strijdperk. Het doel is simpel: met de bal door de linie van de tegenstander breken en de leren ovaal achter het veld op de grond drukken. Dan heb je een *try* gescoord. Natuurlijk blijft de opponent niet werkloos toekijken. Zij proberen, binnen de grenzen van het sportieve, de balbezitter te stoppen. De spelers die speciaal daarmee belast zijn, noemen zich de 'voorwaartsen'. Hertogs: 'Je kunt het niet zo zwart/wit stellen, maar meestal zijn dit de wat stevigere types.' Deze voorwaartsen zwermen in een dichte wolk van acht personen over het veld op zoek naar de bal. De zeven resterende participanten staan bekend onder de naam 'lijnspeleers'. Zij bevinden zich daar waar de bal niet is, in de richting van de eigen helft. Want rugby kent een aparte regel: je mag de bal niet naar voren gooien, alleen

maar naar achteren. De lijnspeleers zorgen dus dat ze vrij staan, achter de bal.

Inzicht

Hertogs is zo'n lijnspeleer. En juist deze kant van rugby trekt haar aan. 'Het vergt niet alleen de nodige techniek om in volle vaart de bal te kunnen vangen, je moet ook goed weten wat je doet als je aangespeeld wordt. Immers, als je de bal krijgt, heb je drie seconden de tijd om te bedenken wat je ermee wil doen. Want dan krijg je de voorwaartsen van de tegenstander op je nek.' De vaardigheden als het kicken, het maken van een hit (soort schouderduw), of het leggen van een tackle kun je redelijk snel aanleren, aldus Hertogs. 'Maar het spelinzicht krijg je alleen door veel ervaring op te bouwen. En door spelsituaties achteraf met anderen door te spreken. Je bent eigenlijk nooit uitgeleerd.' Hertogs is pas begonnen rugby te spelen in haar studententijd, voor deze sport een typisch carrière-start. 'Daarvoor reed ik paard, dag en nacht.' Eenmaal uit het zadel zocht ze naar een andere sport. 'Ik heb nog een keer met softbal meegedaan, maar daar hoefde ik niet eens te zweten.' Dat viel dus af. Een vage herinnering aan een middelbare school gymles bracht haar op een rugby-training. 'Van dat rennen werd ik zo moe, dat ik

schatten, wat tot een voorsprong leidde in de eerste minuten. Oktopus wist deze voorsprong vast te houden en zelfs uit te bouwen, met als voordelige eindstand 29-20.

Pusphaira in de mist

In een dichte mist moest Pusphaira spelen tegen Steensel en nam gelijk een voorsprong door een doelpunt van Remy Broersma. Deze werd met hand en tand verdedigd. Pusphaira werd echter steeds meer in de verdediging gedrukt. Steensel wist het veld-overwicht pas in de blessuretijd om te zetten in een doelpunt. Eindstand: 1-1.

Thêta derde op Novembervieren

In Amsterdam bereikte Thêta dit weekend een verrassende derde plaats in het herenveld. De vier kilometer werd afgelegd in 13,13 min. 'De wedstrijd vormde de onderkant van de verwachtingen', volgens coach Ernst-Jan Melkert. Uiteindelijk klasseerden de Thêtanen zich als derde, achter Nereus en Proteus-Eretes Delft.

er de volgende dag nog ziek van was.' Dus schreef ze zich in als lid van THE Elephants.

Blessures

'Rugby is de team-achtigste van alle teamsporten', volgens Hertogs. 'Het gebeurt dat je binnen vijftien seconde een try scoort en dat daarbij iedereen de bal heeft aangeraakt. Je beseft dat je elkaar nodig hebt tijdens de wedstrijd en dat creëert een saamhorigheidsgevoel.' De sport heeft natuurlijk ook z'n ruwe kanten. 'Je moet niet bang zijn voor lichamelijke confrontaties. Het blijft een contactsport. Blessures komen dan

ook wel voor, maar vooral bij ongetrainde spieren.' Hertogs heeft zelf de nodige tijd in het gips doorgebracht: 'Gekneusde vingers en een gebroken spaakbeen.' Maar dat was in het eerste jaar: 'Typische beginnersblessures. Door fit en sterk te blijven, voorkom je ongelukken.' Nadat het eindsignaal heeft geklonken, houdt de wedstrijd niet op. Dan begint namelijk de derde helft met veel gezuip en gezang. 'Rugbyers staan bekend om hun wat minder beschaafd gedrag tijdens dit spelonderdeel. Wedstrijdverslagen op televisie maken hier ook altijd melding van.' Niet toevallig sponsort Heineken het

nieuwe rugbystadion in Amsterdam. Nu ze niet alleen bij THE Elephants speelt, maar ook uitkomt voor district Zuid en opgenomen is in de nationale selectie, traint Hertogs bijna iedere dag. Andere trainers, fanatieke vrouwen, het slijpen aan je basisvaardigheden, dat maakt voor haar het oefenen op hoger niveau interessant. 'Je bent nooit uitgeleerd.' Van de tweehonderd vrouwen die competitie spelen, trainen er veertig in de nationale selectie. Hertogs speelt nu nog in het B-team, maar ze hoopt als één van de beste 26 geselecteerd te worden voor Oranje. 'Ik werk er in ieder geval hard voor.' Vooral vanaf januari, als de selectie zich gaat richten op het WK (volgend jaar in Amsterdam). 'Dan komen THE Elephants even op een laag pitje te staan.'

Sport

Rugbyspeelster Katelijne Hertogs: 'Door fit en sterk te blijven, voorkom je ongelukken.' Foto: Bart van Overbeeke

16 Bea en El zijn beiden bevallig (5)
17 Bijl werkt er voor en kan het doen (3)

De oplossingen van Cursor Crypto van 23 oktober:

Horizontaal:

5 Stammenstrijd	7 Afdakje
8 Verve	9 Zeestraat
10 Pa	11 Po
12 Raamkozijn	13 Later
14 Noemers	16 Zandkastelen

Vertikaal:

1 Band	2 Smokkelaar
3 Ondertekenaar	4 Tijdrif
5 Sparappels	6 Wegpoetsen
8 Vaatziekte	12 Rotzak
15 Eelt	

Voor deze editie van de Cursor Crypto geldt: inleveren bij of opsturen naar Cursor (HG 1.19) vóór vrijdag 14 november. Vergeet niet naam, adres en telefoonnummer te noteren. Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

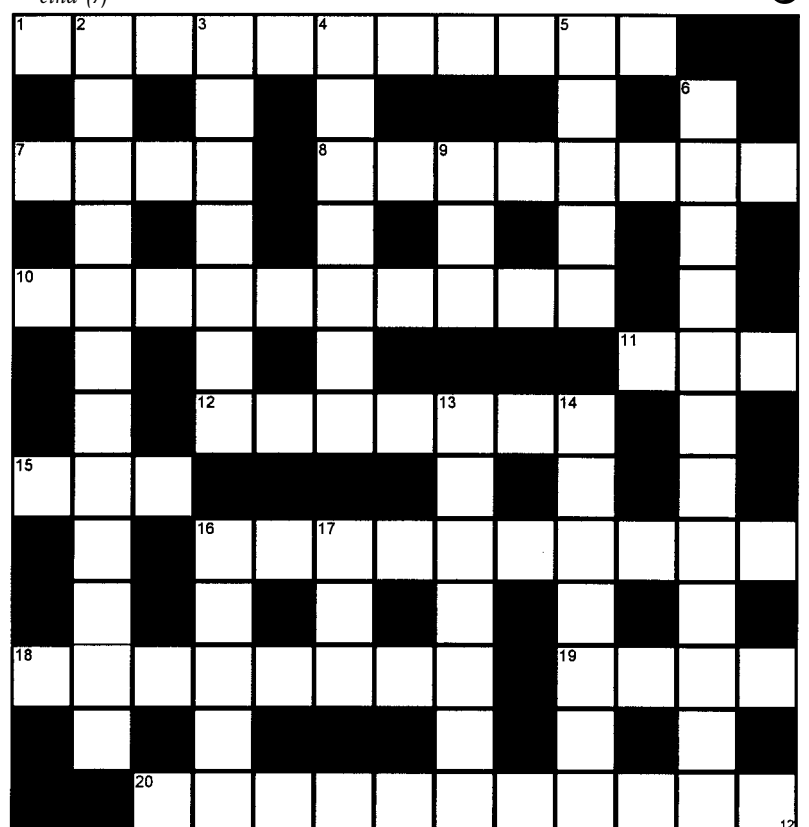
Winnaar van het 'Mostly Harmless' T-shirt voor de goede oplossingen van de Cursor Crypto van 23 oktober: **Ineke Verbakel**

Horizontaal:

- Jachtfestijn (11)
- Je stoten aan de mast levert een paarse uitstraling op (4)
- Doe rustig aan met die boeken (8)
- De schilder op school spreekt aan (10)
- Omgekeerd groet ze ons (3)
- Deze slappeling heeft een stuk touw gegeten (7)
- Leeshonger (3)
- Lekke band in een boek (10)
- Dat hoor je veel bij neerslag en je ziet hem ook (8)
- De ruzie om een dikgedrukte letter (4)
- Oorlogsgebied in Nederland (11)

Vertikaal:

- Het klinkt alsof je haardracht voortdurend aangepast moet worden in Suriname (12)
- Terroristenjongen uit het Midden-Oosten (7)

Uitslagen

Sport kort

Attila laat het afweten

Vrijdag speelde Attila tegen het Limburgse Mariarade. Attila speelde niet slecht, maar Mariarade haalde de winst binnen met 11-4.

Hajranen winnen weer

Na het verlies vorig weekend, heeft Heren 1 zaterdag in de tweede divisie met 3-1 gewonnen van de Saturnus uit Uden. In de derde divisie hebben de dames van het eerste team met 3-1 van VVC/Bonduelle 3 gewonnen. Ze paktten de eerste twee sets tot hun eigen verbazing met 15-0, waardoor het scherpe eraarna af was.

Oktopus 1 opnieuw succesvol

Nadat Oranje-Wit donderdag vrij eenvoudig opzij was gezet, moest Oktopus 1 zaterdag aantreden tegen een vereniging met meer kwaliteiten: Habo. Dit team bleek Oktopus te onder-

Zac

Zac was goedgemutst. Sinds hij met Marieke had gepraat was de sfeer in huis een stuk beter. Nu hij erover nadacht, moest hij concluderen dat hij nu niet meer verliefd op haar was. *Je bent gewoon je hormonen achterna gerend*, verkondigde zijn felle stem. *Welnee*, antwoordde zijn milde stem, *je vindt haar echt een leuke meid*. Zac was in elk geval blij dat hij weer normaal kon doen als Marieke erbij was. Het was nu weer echt gezellig in huis, vooral met Karin erbij. Maar hij had zijn voorzichtige stem gevolgd en besloten zich voorlopig niets in zijn hoofd te halen over Karin. Misschien had Marieke wel gelijk, en

waren relaties tussen huisgenoten een onbestaanbare zaak. De laatste tijd lukte het studeren weer een stuk beter, hij kreeg het gevoel dat hij de colleges werkelijk begreep. De tentamens kwamen er aan, dus dat kwam goed uit. Bovendien gingen ze straks met zijn vieren naar een huisfeest, bij een vriendin van Karin. Zac had er zin in. Als nou alleen die hinderlijke spierpijn eens wegging. Die krachttraining met Paul moest hem wat gespierder te maken, maar voorlopig 'voelde' hij alleen maar spieren. In de spiegel zag hij er helemaal niets van terug. Hij vroeg zich af of hij er wel mee door moest gaan. *Slapjanus!*, voegde zijn harde stem hem toe.

Op het huisfeest was het behoorlijk druk en er was volop drank. Gratis. Dat kwam Zac goed uit, want hij had niet veel pegels meer over voor deze maand. Zac nam een pilsje en raakte al snel aan de praat met een meisje met mooie zwarte krullen. Ze heette Esther en bleek de zus van een vriendin van Karin. Op haar aanraden probeerde Zac een wodka-jus. Zac had het nog nooit gedronken, maar het smaakte uitstekend en

hij nam er nog een. *Voorzichtig aan*, waarschuwde zijn bedeesde stem nog, maar Zac hoorde het al niet meer. Al snel praatte hij honderduit met Esther over het leven in Eindhoven. Esther bleek uit Leiden te komen en Zac kreeg het idee ze hem wel aardig vond. Net toen hij dat dacht, verscheen er een luid lallende figuur van wel twee meter lang achter Esther. 'Oh, hoi! Eh.. Zac, dit is mijn vriend Arend-Jan.' Die naam paste wel bij hem, want hij keek op Zac neer zoals de betreffende roofvogel naar een worm kijkt. 'Ik moet er weer vandoor. Dag Zac', zei Esther, nog voordat Zac kon reageren. *Gefeliciteerd*, meldde zijn felle stem. *Je staat weer voor lul. En je dacht nog wel dat ze iets in je zag.*

Zac nam nog maar een wodka-jus en zocht Paul en Karin op. Paul bleek ook grif gebruik te hebben gemaakt van het aanwezige drankbestand. Binnen korte tijd was het weer heel gezellig, en de avond vloog voorbij, zeker toen Marieke er bij kwam zitten. Om twee uur ging Marieke naar huis, en Paul meldde dat hij gelijk meefietste omdat hij zich niet zo best voelde. *Dat kan wel kloppen, want hij kan*

niet eens meer recht lopen. Maar is dat nu echt de enige reden, fluisterde Zac's felle stem hem in. Zac vroeg zich af of hij zelf nog recht kon lopen en niet naar huis moest gaan, maar hij wilde toch graag bij Karin blijven. Ze keek hem zo verleidelijk aan, vond hij. *Maak je nou niet gek, Zac*, waarschuwde zijn milde stem nog. Maar toch, iedere keer als ze hem even aanraakte voelde hij zich steeds moediger worden. Hier zat hij dan toch met een leuk meisje dat iets in hem zag. Of verbeeldde hij het zich maar? Hij kon niet meer goed nadenken. Even later was het feest afgelopen. Zac stond op. Dat viel tegen. De grond kwam gelijk in beweging en draaide sierlijk om hem heen. Karin leek ook niet meer al te nuchter, en legde een arm om Zac heen. Deed ze dat voor wat ondersteuning, of... Het voelde in ieder geval goed aan. Zac wankelde samen met Karin naar buiten, en hij wilde op zijn fiets stappen, maar de fiets deinsde achteruit.

Althans dat leek zo. *Je bent hartstikke dronken*, sprak zijn harde stem droog. Uiteindelijk wist hij toch op zijn fiets te komen. Samen fietsten ze terug naar huis. Onderweg werden ze opeens ingehaald door een politiewagen. Een agent stapte uit. 'Aha', klonk het, 'gebruikmaken van de openbare weg met ondeugdelijk verlichte voertuigen.' Zac knikte, Karin ook. Het licht van Zac's fiets werkte al lang niet meer, en ook bij Karin was het stuk. 'Dat wordt lopen naar huis', stelde de agent. 'Maar agent', zei Zac in een vlag van helderheid, 'dan doet mijn licht het toch nog niet.' Karin gierde het uit. De agent niet. Die had geen gevoel voor humor en schreef prompt een bekeuring. Karin wilde nog protesteren, maar wist niet veel zinnigs uit te brengen. Toch sneu voor Zac, dacht Karin, net nu ze zo'n leuke avond hadden. Ze voelde zich vanavond veel lossler dan anders. Eigenlijk was hij best een leuke jongen...

In Zac worden de belevenissen van de schizofrene eerstejaars TUE-student Zacharias Menckenberg beschreven. Het verhaal kent vijf co-auteurs, waarbij iedere week de een het verhaal aan de volgende overdraagt.

Cursiefjes

Cursiefjes moeten donderdag voor 15.00 uur bij Cursor (HG 1.19) worden aangeleverd met directe betaling. Een advertentie van maximaal 25 woorden kost fl. 5,-, waarbij één woord vet gedrukt wordt. Advertenties met een commerciële waarde boven fl. 15.000,- worden geweigerd.

Aangeboden

Aanbiedingen voor de maand november van het Reduktiebuero: twee fotolijstjes, fl. 2,50; fotocamera (geen wegwerp), fl. 25,-; CD-Recordable, fl. 5,50; schetsblok 125 gram A4/A3, fl. 6,10/fl. 11,70; calqueblok 70 gram/75 gram A4, fl. 8,60/fl. 16,45; Maxell E-300 VHS super high quality grade, fl. 10,-.

Nu bij het **Reduktiebuero**: OOR's Popencyclopedia 1998, fl. 40,- (elders fl. 50,-); Chumbawamba - Tubthumper, fl. 28,-; Prodigy - The Fat of the Land, fl. 31,-; Maxell minidisc MD74, fl. 13,50; Varta penlites (10 stuks), fl. 7,50.

Herenfiets, 56 cm frame, 3 versn., trommelremmen, izgst, fl. 150,-. Tst. 4956 of tel. 2810093.

Wasmachine 1000 toeren volautomaat, fl. 200,-; **gasfornuis** met oven, fl. 125,-; koelkast, fl. 125,-. Alles in perfecte staat van

onderhoud. Tel. 2114647.

Gaskachel, 1 jaar oud, 2 mnd gebruikt, nieuw: fl. 1100,-, nu: fl. 550,-. Tel. 2447024 (Johan).

Gratis zaal beschikbaar in centrum Eindhoven voor feesten en vergaderingen. Info: 2450469.

Begeleidingscentrum in Geldrop zoekt studenten voor het begeleiden van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Inlichtingen: 2857841.

Aangeboden: kamer in **onderhuur**, van januari t/m mei, ± fl. 400,- incl, centrum Eindhoven. Tel. 2119019 (Roy).

Gezocht: kamer **per december**. Ik

ben Willy, een meisje van 24 en TWAIO aan de TUE. Weet je iets? Bel dan 030-2881906. Bedankt!

Te huur aangeboden: **gemeubileerde** tweee-nder-een-kap-woning te Eindhoven van 1 december '97 tot 1 juni '98. Tst. 2499 of tel. 2623776.

Anders

1 op Tien draait Thin Ice, een film waarin de romantiek tussen twee vrouwen opbloeit op de kunstijsbaan. Maandag 10 november, 20.00 uur, HG 1.27.

Polen, Finland, Spanje, Argentinië, UK, IRCE, Roemenië, Schotland, Zweden, Malta, Friesland of Oostenrijk. Meer weten? Elke donderdagavond vanaf 22.00 uur, Kaffee de Groot, Wilhelminaplein.

Buitenlandse studenten ontmoeten? Organiseren en deelnemen aan excursies? **IRCE**: enthousiaste vereniging voor ontvangst van buitenlandse studenten. Elke donderdagavond vanaf 22.00 uur, Kaffee de Groot, Wilhelminaplein.

Solliciteren? Stage? Bijbaan? The JoHo Company heeft de beste sollicitatieboeken, adressengidsen, stages en tijdelijk werk. Kijk op Internet (<http://www.joho.nl>), of vraag de folder aan. Tel. 071-5131357.

Op reis? Lustrumvakantie? Buitenlandse stage? Reisgidsen, klamboes, adressengidsen, anti-muggen-middelen. Studenten kijken op Internet (<http://www.joho.nl>), of vragen de folder aan. The JoHo Compagny, tel. 071-5131357.

Ter ere van het SSE-lustrum zal 13 november in de mensa een **luxe diner** gehouden worden. Kaartjes à fl. 12,50.

De kaartverkoop voor het luxe diner in de mensa ter ere van het **SSE-lustrum** zal plaatsvinden in het hoofdgebouw bij de loopbrug.

Leen een CD! CD-uitleen 'De Discotheek' in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 3100 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. **Nieuwe titels:** V/A - De Danssalon/vol. 3; Herman Brood - 20 years of rock & roll; The Verve - Urban Hymns; Buckshot Lefonque - Music Evolution; Portishead - Portishead; Bjork - Homogenic; De Kast - Niets te verliezen; Rolling Stones - Bridges to Babylon; Skik - Niks is zoals 't lek; Tanya Donnelly - Lovesongs for Underdogs.

Cursor aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van de advertenties.

De Talentenbank

MAANDAG 10 NOVEMBER

Cocktail fruit de mer
Boeren-groentesoep
Cajun biefstuk (niet doorbakken)
Peperroomsaus, aardappelkroketten
Gemengde salade
Fruit of vla met slag

DINSDAG 11 NOVEMBER

Kipsalade Monica
Gebonden champignon-roomsoep
Gebakken kabeljauw, kaas, tomaat
Kotelet Swiss, tomaten-braadsaus
Pilaf rijst of macaroni, room, spekjes
Doperwtten of gebroken boontjes
Appelcompote met rozijnen
Fruit of vla met slag

VEGETARISCH

Groentesalade
Gebonden champignonsoep
Vegetarische schnitzel
Tomaten-roomsaus
Appelcompote met rozijnen
Fruit of vla met slag

WOENSDAG 12 NOVEMBER

Pasteitje met wildragout
Heldere uiensoep
Spareribs, broodje hamburger
Koude mierikswortelsaus
Frites, Amerikaanse salade
Fruit of vla met slag

VEGETARISCH

Heldere uiensoep
Pasteitje met aspergeragout
Gevuld koolrolletje
Frites, mierikswortelsaus
Amerikaanse salade
Fruit of vla met slag

DONDERDAG 13 NOVEMBER

's Avonds gesloten
Mosselen à l'escargot, stokbrood
Kip-asperge-room-kervelsoep
Sjaslielik, sjaslieksaus
Gegratineerde knoflook-aardappel
Mexicaanse mix, rauwkostsalade
Fruit of vla

VEGETARISCH

's Avonds gesloten
Tempeh à l'escargot
Gebonden asperge-room-kervelsoep
Kaas-groenteburger, sjaslieksaus
Rauwkostsalade
Fruit of vla

VRIJDAG 14 NOVEMBER

Onbeperkt erwtensoep eten met roggebroom en spek
Onbeperkt pannenkoek eten
Warme appelbeignet met vanille-ijs en vanille-saus

IVO

High Tech Automation

Bekijk maar

Studiebeursstelsel op de helling

Na de commotie rondom de financiële beurzen ontstond er afgelopen week ook een hoop trammelant rond de studiebeurzen. De commissie-Hermans kwam met een voorstel dat nog het meeste weg heeft van een ware revolutie. Nadat politiek Den Haag jarenlang de ene verandering na

de andere doorvoerde, besloten men om met het instellen van deze commissie het beursstelsel eindelijk eens definitief doorzichtig te maken, om het maar eens in politiek jargon uit te drukken. In de eerste studiejaar moeten de ouders 'verplicht' meer gaan betalen aan de studie van hun kind(eren). Na de 21ste verjaardag

van de student moet deze maar gaan lenen om zijn studie te bekostigen. Deze twee punten vormen het hoofdmotto van het voorstel van de commissie-Hermans. Dit voorstel vormt voor veel scholieren het startschot om maar weer eens te gaan bekijken wat dat voor hen gaat betekenen. De huidige generatie studenten zal van dit voorstel weinig last hebben, omdat dergelijke veranderingen pas geldig worden met ingang van een nieuwe studielichting. Om de zaken allemaal nog wat 'helderder' te maken heeft de kersverse OV-studentenkaart, die per 1 november 1997 geldig is, een afwijkende geldigheidsduur gekregen. Deze kaart is nu tot 31 december 1998 geldig, omdat de nieuwste soort OV-kaart pas met ingang van 1 januari 1999 van kracht wordt. Eenvoud en helderheid troef dus in Den Haag.

Boeren!

Eindhovense studenten worden in andere universiteitssteden weleens 'boeren' genoemd. Dit slaat ons inziens als een tang op een varken, om maar eens een agrarische uitdrukking te bezigen. Tenminste als je het bestuur van

J.D. van der Waals, de studievereniging van natuurkunde, niet meetelt. Zij laten de Nederlandse studentenpopulatie een volledig vertekend beeld van de Eindhovense student zien. Het bestuur van Van der Waals heeft bij zijn aantreden een mooi motto opgesteld: 'Progressie; vooruit met de

geit'. Een nobel streven is zo bondig en treffend verwoord. Er zit namelijk achter deze op het eerste gezicht loze kreet veel symboliek. Het bestuur ziet zijn vereniging namelijk als een geit. Onbegrijpelijk dat de natuurkundestudenten dit zomaar pikken, maar dit terzijde. Het huidige bestuur moet deze geit hoeden. Maar je kunt een geit natuurlijk niet hoeden zonder de juiste uitrusting. Dus de bestuursleden dragen onder hun nette pakken een paar mooie, stevige klompen. Ook het dragen van de klompen verdient weer enige verklaring. Dankzij de klompen staat het bestuur namelijk stevig in zijn schoenen. Dat is natuurlijk wel nodig voor het oplossen van alle moeilijke bestuursvraagstukken die dit jaar wellicht nog voor hen op het programma staan. Na een paar keer op de klompen gedanst te hebben, kwam het bestuur op de proppen met een nieuwe verklaring voor het dragen van klompen. De klompen zitten namelijk niet zo comfortabel. Hier is echter ook een positieve wending aan gegeven. Dankzij de pijnlijke voeten gaat het bestuur namelijk 'recht en zonder aarzeling op hun doel af'. De promotiestunt van dit nieuwe bestuur is op z'n zachtst gezegd erg ongelukkig gekozen. Ze maken niet alleen hun eigen leden uit voor geiten, maar geven weer voer aan de studenten uit andere steden voor dat vastgeroeste vooroordeel dat de TUE een 'boerenuniversiteit' is. Kan een protest dit bestuur nog enigszins tot de orde te roepen?

Kun je als bestuur zo op officiële gelegenheden aanwezig zijn? En neemt men je dan wel serieus? Foto: Bart van Overbeek

KUB gaat digitaal

Aan de Katholieke Universiteit Brabant vonden de hooggeleerde heren en dames het tijd worden om eens diepgaand in de IT-sector te duiken. Men bracht een cd-rom uit. Deze cd-rom is bedoeld om mensen bekend te maken met de KUB. De doelgroep bestaat voornamelijk uit bovenbouwstudenten uit het middelbaar onderwijs. Op de cd-rom wordt bijvoorbeeld precies uitgelegd wat een hoorcollege is. Het is misschien nog niet zo'n gek idee om dit ook aan reeds studerende mensen te laten zien, aangezien het fenomeen hoorcollege toch enigszins aan erosie onderhevig is. De systeemeisen die de cd-rom aan de computer stelt, zijn niet echt hoog te noemen. Wie heeft er thuis nu nog geen Pentium staan met minimaal 8 Mb intern? Ook moet je beschikken over Quicktime versie 2.1.2. Een andere versie krijgt deze cd-rom niet aan de gang. Niet schrikken, voor de mensen die reeds over een nieuwere versie van dit programma beschikken staat de vereiste versie nog eens in zijn geheel op de cd-rom. Na een korte installatie kun je dan beginnen met de KUBwijzer, zoals zij hem noemen. Zorg er trouwens wel voor dat je

een 16bit-stereo-geluidskaart in je pc hebt, anders wordt je getrakteerd op een hoop muzikale ellende uit de pc-speakers. Na een 'flitsende' intro, die moet lijken op een doorsnee film-intro, verschijnt het hoofdmenu op het scherm. Na wat bewegen te hebben met de muis zou je wel eens ergens op willen klikken. Nou vereist dat wel enige oefening. De cursor werkt in principe hetzelfde als op Internet. Alleen is het Internet-pijltje hier vervangen door een kruisje (we zijn tenslotte een katholieke universiteit, moeten ze in Tilburg gedacht hebben), Zodra je ergens overheen gaat waar je op kan klikken verandert de cursor in een handje. Alleen, deze cursor reageert een beetje traag. Je plaatst de cursor op een woord en de cursor blijft een mooi kruisje. Niets handje, kruisje. Dan wordt het selecteren van deze optie uiteraard ook een probleem. De kunst is om een heel klein beetje boven het te selecteren woord te gaan hangen met de cursor. Dan krijg je van het handje wel de zegen en is de optie kiesbaar. De lay-out van de KUBwijzer is trouwens wel erg goed verzorgd, maar of de KUB hierdoor meer studenten gaat aantrekken is nog maar de vraag, maar misschien staat het antwoord hierop ook op cd-rom.

Haantjes de voorste

door Caspar Jans & Moniek Stoffele

Studenten en medewerkers in het TEMA-gebouw hoeven niet bang te zijn dat ze in slaap zullen sukkelen. Om de zoveel tijd laat de wekservice van de TUE van zich horen. Studenten die regelmatig langs het TEMA-gebouw naar het sportcentrum fietsen, zullen de nieuwe medewerkers vast al een keer gezien hebben. Beiden met een ferme tred, trots de kop in de lucht, met boven op deze kop een mooie, felrode kam. Het betreft hier twee hanen, die vooral 's ochtends herhaaldelijk van zich laten horen. Het is bekend dat de TUE druk bezig is met de groenvoorzieningen op het terrein. Er wordt binnenkort wel een grasveld opgeofferd voor het PABO-terrein, maar verder heeft al het groen op het TUE-terrein de

hoogste prioriteit. De hanen zijn echter niet op initiatief van de universiteit uitgezet. Bij de Bouwtechnische Dienst vermoedt men dat de hanen, met een aantal andere hanen en zelfs een kippetje, voor de vakantie in de bossen bij het sportcomplex uitgezet zijn. In de tussentijd zijn er al verschillende opgepeuzeld, de twee hanen die nu nog van zich laten horen, zijn de enige die het overleefd hebben. Ze hebben het goed naar hun zin bij het TEMA-gebouw. Waarschijnlijk krijgen zij regelmatig allerlei lekkere hapjes toegestopt. Voor de TUE hebben de hanen geen meerwaarde, maar zolang zij geen schade aanrichten wordt er geen actie ondernomen hen weg te halen. Als iemand echter graag twee hanen als huisdieren wil hebben, dan moet hij zich vooral niet inhouden. Alleen is het niet de bedoeling dat een student de hanen op komt halen om zijn huisgenoten te verrassen met een heerlijk maaltje. Daarvoor zullen de hanen eerst vetgemest moeten worden. Misschien zijn ze tegen de Kerst lekker mals.

